Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 182 (13987) | 1975 оной августын 5, вторник | Сэн 2 мүнгэн.

ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭ ХҮСЭН

...рдин бүргүүлитэй, оюун бодолынь баян, ажалдаа мэрэ хурдан болоhон, уужам дэлгэр сэдьхэлтэй мүнөө үе хүн ажаллана, ажабуулна. Хэзэн ажалдаа ухаан... өөрөө хандадаг, шэнэ юумэ үүсхэдэг, эрдэм бэлигээ... хадалаа ниитын хэрэгтэ зорюулдаг — тиимэ урагша... — үйлэдбэриин түрүүшүүл улам улам олошоржо байнхай. Эдэнэрэй зохёохы ажал бүгэдэндэ ульгэр жэшээ болон үгэжэ байна. Иимэ шэнэ шанартай хүнүүд өөhэдынгөө коллективые суурхуулдаг гэшээ.

...иимэ түрүүшүүл хаана хүмүүжэнэ, болбосоро... гараhаб гэхэдэ, өөhэдынгөө коллективууд... организацинуудай эрхилдэг хүмүүжэл болбосо... янзын хүдэлмэриин ашаар энэ бэеэ бэлдэжэ... Гадна манай гайхамшаг ...ажабайдалай политическэ, социальна, оюун бодолой, ...ческэ уларнл ажалшадта haйн haйхан нүлөө ..., зүршэлдөөтэ ангинуудтай обществодо хэзээшье ...хүн зоной шэнэ харилсаан бии болоно, haйн ... хүсэн болонхой.

...хүн болодог гээд зон хэлэдэг гэшээ. Ажал... коллективтэй хадаа гэшүүдээ ажал үйлдэрэ... ...ард, коммунис үзэл бодолоор, совет патриотизмын, ...интернационализмын үзэлөөр хүсэжүүлдэг газар юм. Имаг... коллективын соо ажалша хүн ниитын ба хубиингаа хэрэ... ...хандуулан худалхэ журамда hурана. Тиигэжэ зуу... ...интын, гүрэнэй хэрэгые тон түрүүшын ... ...хэдэг болоно. Богоноор хэлэхэдэ, үйлэдбэриин коллекти... ...хадаа совет эрхэтэн болохо хүмүүжэлэй hургуули мүн.

...ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын прибор ...ын заводой, Улаан-Үдын гэр барилгын комбина... ...коллективүүд партиин XXV съездые ... ...түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалис мү... ...үүсхэлэн байна. Дээшэлүүлэгдэhэн ...

...улга абажа, үүсхэл гаргаhанай хойно ...ээ хоногой үнгэрөөд байхада, ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн ...нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой коллектив продукци ...гаргалта, тэрэниие бүтээн гаргаха талаар табан жэлэйн... ...түсэб болзорhоонь урид дүүргэhэн түсэбөө гүйсэдхэлдэ ... ...социалис мүрысөөн үрэ ехэтэйгөөр эмхидхэгдэжэ, техни... ...эмхидхэлэй, социальна болон хүмүүжүүлгын асуу... ...дуудые бүхы дээрэнь шиидхэхэдээ ашаар ажалай ... ...бүтээлтэ түйлагдаа гээд мэдээсэл доторнь хэлэгдэнэ. ...манай газетын 2-дохи хуудаhанда хэблэгдэ... ...энэ заводой партиина, комсомолой, профсоюзай орга... ...коллективүүдэй хүдэлмэришэдэй дунда үзэл ...хүмүүжүүлгын ехэ хүдэлмэри шадамараар ... ...байна. Политинформаторнууд, лекторнууд тус... ...тоггоогдоhон үдэрнүүдтэ хөөрэлдөө хэдэг, лекци ун... ...гуримтай. Гадна заводой радиогоор үйлэдбэриин ...үдэр бүри соносхогдожо байдаг. Улаан-Үдэ горо... ...Железнодорожно район дотор залуу үетэниие hурган ...хэрэг түрүүн эмхидхэhэн коллек... ...энэ завод болоно. Тиимэhээ тус за... ...коллективтэ агитаторнууд-хүмүүжүүлэгшэд аша үрэ ...ехэдэжэ байна. Жэшээнь, заводой үнинэй ...үүлэгшэд нүхэд Шумилов, Гусев болон бусад за... ...үдэлмэришэдые ажалай мэргэжэлдэ hургана.

...социалис мүрысөөнэй ябаса олондо соносхохо хэрэг эн... ...табигдаhан. Электрын үнгэтэ гэрэлээр хангаг... ...тусхай самбар (табло) заводой цехүүдэй социалис ...үдэр бүри харуулжа байдаг юм. Заводой ...комитет, дирекци, комсомолой, профсоюзай орга... ...хамта үзэл бодолой, хүмүүжүүлгын хүдэл... ...үйлэдбэриин технико-экономическа зорилгонууд... ...хүдэлмэришэдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ хэрэгтэй хол... ...шиидхэжэ байна гэжэ тэмдэглэл хэхэ хэрэгтэй. ...энэ жэшээнүүдые дурдабал, олон байха.

...коммунис үзэл бодолоор хүмүүжүүлхэ хэ... ...коллективүүдтэ үүргэ дээшэлүүлхэ ...асуудалнуудые hүүлэй үедэ партиин райкомууд пле... ...хэдэ зүбшэн хэлсэнэ. Жэшээнь, КПСС-эй Ху... ...райком энэ асуудал пленум дээрэ зүбшэhэн ...Гаргын совхозой, «Сельхозтехникын» Могойтын ...болон бусад коллективүүдтэ эрхилэгдэдэг үзэл ...хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эндэ haйшаагдаа. Юуб... ...коллективүүдэй үйлэдбэриин гол шухала ...коммунистнууд толгойлжо, хамта хүдэлдэг ...бэтэй хүдэлдэг бэ гэжэ болгоо шадана. Жэ... ...партиин обкомой, райкомой гэшүүд, республикын ...нүхэд Ц. А. Бадмаева, С. Э. Тыхеева (Гаргын ...гэшүүдэй хонишодой бригаданууды амжалта ...ульгэр жэшээ болоно.

...коллективэй гэшүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ хүтэлбэ... ...тушаалтадые, мэргэжэлтэдые хабаадуулха тухай ...металлургическа заводоор, Минскэ трактор ...ой агитатор-хүмүүжүүлэгшэдэй партиин ЦК-гай тоггоолнууд дотор онсо... ...хандаhан. Энэ тоггоолнуудые бэелүүлэн, Гаргын ...хүтэлбэрилэгшэд: совхозой директор Л. Б. Цы... ...парткомой секретарь А. Ч. Цыденов, мэргэжэл... ...Д. Гомбоев, В. Д. Ухинов, А. Б. Доржиев болон ...политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие эдэбхитэй... ...хабаадаг байна. Совхозой хүдэлмэришэдэй мэргэ... ...дээшэлүүлхэ тулада hуралсал эмхидхэгдээ. ...Мэргэжэл олгодог хүдөөгэй училищиин таhаг эндэ ху... ...курсанууд хүдэлдэг, дунда hургуулиин ...заочноор хүнүүд hуралсана. Ажалай haйн haйхан ...залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эн... ...табиhан.

...хүмүүжэлэй үзэмэ харюусалгатай байха, коллекти... ...гэшүүдэй түлөө харюусаха гэhэн ёhо гурим ха... ...хүмүүжүүлхэ тулада hураhан эмхидхэгшэд ...коллективэй hанамжа шиидхэхы удха ...журам эбдэгшэд, ажалда хайша хэрэ... ...хандадаг зон хүлгэн байнхай... ...Хүмүүжүүлгын үлхөө олон хэмжээнүүдые бэе... ...ажа урьеэнь, хүсэ нүлөөнь харахаа, ...асуудалаар hанамжа дурадхал оруулхаар саг ...Эрдэмтэд-социологууд үзэл суртал хүдэлмэриин ...тэ энэ хэрэг хаража үзэбэлнь haйн бэлэй. ... ...коллективүүдэй хүмүүжүүлгын үүргэ мүн ...хэжэ хүсэнэ. Эдэ болон социально-политическэ үзэл бодолой хүдэлмэриин аша үрэ ехэдхэхэ, ...мүрысөө эмхидхэхэ тухай асуудалнуудые шиидхэл... ...гэдэ «Социалис мүрысөө улам haйнаар эмхидхэ... ...«Белоруссиин партиина организацида суртал ...нэбтэрүүлдэг кадрнуудые шэлэн томилхо, хүмүү... ...хэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай тоггоолнууд дотор ...хандаhан.

Үйлэдбэриншье, хүмүүжүүлгыншье хүдэлмэри шада... ...раар зохилдуулан эмхидхэжэ, табан жэлэйнгээ түсэб ...үүргэhэн коллективүүдэй тоо үдэр бүри олошоржо бай... Доторойнгоо нөөсэ, арга боломжонуудые элирүүлжэ, ...н жэлэй түгэсхэхы жэлэй, бүхы дээрэнь табан жэлэйн ...түсэб дүүргэжэ, партиин XXV съездын ажалай бэлэг... ...ээр угтахын түлөө промышленна, транспортын пред... ...нуудай, колхоз, совхозуудай хүдэлмэришэд соцна... ...мүрысөөндэ оролсонхой, хүсэеэ зангидан ажаллана. ...хэрэгтэнь ажалшадай коллективүүдэй шиидхэхы үүргэ ...үүргэхэнь лабтай.

Л. И. Брежнев Великобританиин Премьер-Министртэй хөөрэлдөө

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев Великобританиин Премьер-Министр Г. Вильсонэй августын 1-дэ «Финляндия» гэжэ ордон соо уулзажа хөөрэлдэбэ. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, Великобританиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Каллагэн хөөрэлдөөндэ хабаадаhан байна.

Европодохи шахардуу байдалые саашадань hуларуулхада нүлөөлхые Советскэ Союзай, Великобританиин шиидэнги байhые Л. И. Брежнев, Г. Вильсон баталаа.

Байгша оной февраль haрада хоёр ороной хүтэлбэрилэгшэдэй Москвада хэhэн хөөрэлдөөнүүдhээ хойшо политическэ, худалдаа наймаанай-экономическа ба бусад асуудалнуудаар харилсаа холбоомнай амжалтатай haйнаар хүгжэжэ байна гэжэ хоёр тала тэмдэглээ. Советскэ Союзай ба Великобританиин хоорондохи харилсаае саашадань хүгжөөхые хүсэжэ байhанаа хоёр тала элирхэйлэн мэдүүлбэ.

Совет талаhаа — СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо А. Г. Ковалев, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша А. И. Блатов, Англиин талаhаа — Премьер-Министрэй кабинедэй секретарь Д. Хант, Премьер-Министрэй секретарь К. Шоу, гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшын орлогшо О. Райт уулзалгада хабаадалсаhан байна.

(ТАСС).

КПСС-эй XXV съездые ажалай амжалтаар угтая!

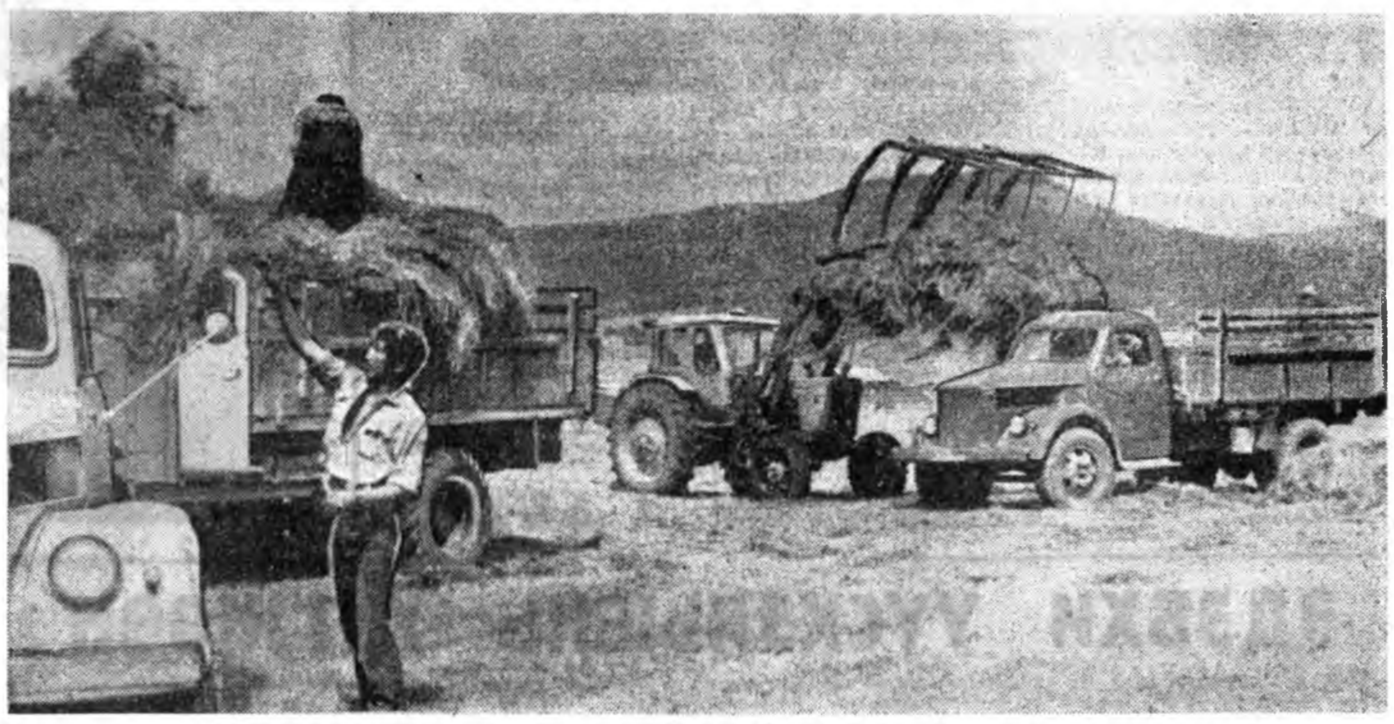

АМТАРХАН ЭДИХЭЛ АДУУ МАЛЫНЬ...

Манай республикын аймагуудай ажахы бүхэндэ үбhэ хуряалга үргэн далайсатайгаар ябажа байна. Сенаж, силос дараха, haйхан үбhэ хуряажа, hүрилжэ абаха ажал хүдэлмэри түлэг дундаа.

Захааминай аймагай Санагын совхозой хүдэлмэришэд хүйтэн шэрүүн үбэл бардам хүрэхэ тэжээл адуу малдаа бэлдэхын түлөө тэмсэжэ, оролдожо байна.

Хангалтама haйхан ногоо ашаhан автомашинанууд Санагын талаар hубарина. Тээ саанань косилкануудые шэрэhэн тракторнуудай хүнхинэлдэн ябаха харагдана.

Тракторна табан агрегат косилкын сабшаhан ногооe дүрбэн тармуураар тармажа ябана. Тармагдаhан үбhыень тракторай хоёр нагшуурга суглуулна. Үбhэ ашадаг түхеэрэлгэдэ hуухан хүндэ гайтайл хаш даа. Хоёр нагшуургын суглуулжа асарhан үбhэн бусайдажа хүрмэлдэшэнхэй. Тэрэниие тару зохидоор автомашинада ашаха хэрэгтэй.

Ужам талын ногооe тракторай косилканууд хирган унагаана. Дүрбэн тармуур тэрэнииень хуряана.

Сенаж даралгада хабаадалсажа байhан үнинэй жолоошон Бадма Гальчеев иигэжэ хөөрэнэ:

— Сенаж гээшын туhатай байhаниинь үнинэйл мэдээжэ болоо. Шанар haйнтай ехэл сенаж бэлдэжэ абаhан ажахы адуу малаа haйнаар үбэлжүүлхэ байна.

Санагын совхозой хорин хоёр хүн сенаж даралгада хабаадалсана. Одоол техникэ гээшэ шадамарар хэрэглэгдэнэ. Арба нэгэн автомашина сэл ногоон үбhэ зөөнэ. Асаргдаhан үбhэн нүхэн руу хэгдэнэ.

— Сенаж даралгаяа июлиин 19-дэ эхилээ hэмди. Хүдэлмэришэдэймнай тон haйнаар ажаллаhанай ашаар сенаж яhала haйнаар дарагдажа байна. 600 тонно сенаж дараха түсэбтэй hэмди. Мүнөө 682 тонно сенаж дарагдаад байна. Иигээд сенажай hүүлээр силос даража эхилхэмнай, — гэжэ Санагын совхозой директор Владимир Жамсуевич Цыренов хөөрэнэ.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Сенажай ногоон ашагдажа байна. 2. Сенажай ногоо шэрэдэг автомашинануудай жолоошод (зүүн гарhаа): Станислав Цыденов, Бадма Гальчеев.

АВТОРАЙ фото.
Захааминай аймаг.

ПЕНСИОНЕРНҮҮД ТУhАЛНА

Вознесеновкэ hууринда ажаhуудаг пенсионер Федор Васильевич Гостев hүүлэй арбаад жэлэй хугасаа соо луговодоор хүдэлжэ, дүршэл ехэтэй болонхой. Сабшалангай газар хаанань уhалхаб, хаанань үтэгжүүлхэб, ямар газарайнь ногоо түрүүлэн сабшахаб гэжэ haйн мэдэхэhээ гадна, бэшэ бригада, звенонуудай бригадирнуудта туhатай зүбшэл үгэжэ байдаг.

hургуулиин үхибүүдые дахуулжа, hууринай пенсионернүүд Е. Мясников, А. Шитина, В. Данилов гэгшэд Ф. В. Гостевой ударидалга доро хоёр зуугаад центнер үбhэ тэжээл хуряажа абаха haйн дуранай уялга абаад, эршэтэй haйнаар хүдэлжэ байнад. Энэ бригадын үбhэшэд ойн соорхой, полиин заха, урда жэлнүүдтэ үмсэдэ сабшадаг гү, али ондоо шалтагаар үлэшэдэг ургаса haйнтай заха газарнуудаа түрүүн сабшажа, 2500 центнер haйн шанартай үбhэ hүрилөөд, гол сабшаландаа оробо.

Б. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

ХҮГЖЭЛТЭМНАЙ ХАРААТАЙ

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, юhэдэхи табан жэлдэ манай колхозой гэшүүд экономикоёо хүгжөөхэ талаар, урдаа табигдаhан зорилгонуудаа бэелүүлгээр нилээд амжалтануудые түйлаа. Илангаяа адууhа малай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлгээр эрид алхам хэгдээ.

Юhэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорhоо урид дүүргэжэ, түсэбhөө үлүү ехэ продукци гүрэндөө худалдаад, КПСС-эй XXV съездые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаха гэhэн Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй эдэбхи үүсхэлые колхозоймнай коллективүүд халуунаар угтан абажа, тодорхой зорилгонуудые урдаа табинхай. Мүнөө үедэ колхозник бүхэн абаhан уялгаяа дүүргэхэ, хэлэhэн үгэдөө хүрэхэеэ оролдоно.

Энэ мүрысөөндэ колхозоймнай haалишад, хонишод түрүүлжэ ябана. Юhэдэхи табан жэлэй туршада гүрэндөө 35 мянган центнер hү худалдаха байбал, тэрэнээ дүрбэн жэлдэ 30 мянгада хүргөө hэмди. 1975 оной туршада адагынь 8 мянган центнер hүн гүрэндэ тушаагдаха. Жэлэй түрүүшын хахадай түсэб энэ талаар амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Энээниие нэн түрүүн үнеэдэй hү шэмэ дээшэлүүлhэнэй ашаар түйлаабди. Хэрбээ наймадахи табан жэлдэ он бүри 1589 килограмм hү үнеэн бүриhөө haажа байгаа haа, мүнөө тэрэнээ 1950 килограммда хүргөөбди. Нёдондо тэрэмнай 2012 килограмм боложо, шэнэ дабаан дээрэ гарагдаа гээшэ. Гүрэндэ hү худалдалга жэл бүри дээшэлжэ байнхай.

Үнеэдэй hү шэмэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ манай haалишадай хубита ехэ. Колхозой эрхим haалишан Хавронья Антингеновна Куприянова болон бусад hү haаха табан жэлэйнгээ түсэб үни дүүргэнхэй.

Хонишодой эршэмтэйгээр ажаллаhанай ашаар гүрэндэ ноохо худалдаха түсэб урагшатайгаар бэелүүлэгдэнэ. Табан жэлэй туршада 2130 центнер ноохо тушааха түсэб үлүүлэгдээ. Наймадахи табан жэлэй туршада жэлдээ дунда зэргээр 274 центнер ноохо худалдажа байбал, мүнөө тэрэмнай 440 центнертэ хүргэгдөө. Мүнөө жэлдэ бүхыдөө 530 центнер ноохон тушаагдахаар хараалагдана.

Гүрэндэ мяха худалдаха хэмжээн мүн лэ жэл бүхэндэ дээшэлээ. Байгша ондо 3900 центнер мяхан тушаагдажа, табан жэлэй түсэб үлүүлэгдэхэ юм.

hүүлэй жэлнүүдтэ гүрэндэ шэгнүүр ехэтэй, тарган мал тушаагдадаг болоо. Урдахи табан жэлдэ гүрэндэ дунда зэргээр 288 килограмм шэгнүүртэй үхэрнүүд тушаагдаhан haа, мүнөө тэрэмнай 350 килограммда хүргэгдөө. Мүнөө үедэ адууhа мал бэлшээн, шахан таргалуулагдана.

Колхозой түрүү малшан Макар Ермолаевич Перелыгин 140 эрэ хашарагуудые бэлшээн таргалуулжа байха зуураа, тэдэнэйнгээ шэгнүүрые сүүдхэдэ килограмм хүрэтэр нэмээнэ.

Мүнөө жэлдэ гүрэндэ тушаагдаха хонид бүхыдөө шахан таргалуулагдахаар хараалагдана. Эдэ үдэрнүүдтэ хонишон Яков Кузнецов нюлиин hүүлээр гүрэндэ тушаагдаха 1500 хонидые шахан таргалуулжа, тус бүриинь 45 килограммда хүргэхэ хүсэлтэй. Шахан таргалуулагдажа байhан хонидто сүүдхэдэ 600 грамм хүрэтэр тарая талханай зүйл үгтэнэ.

Теэд мал ажалаймнай хүгжэлтэ тараалан сабшалангай ургасын дээшэлүүлэгдэжэ байhанай аша үрэ мүн. hүүлэй жэлнүүдтэ орооhо тараанай, үбhэ ногооной ургаса яhала дээшэлүүлэгдээ. Тиигэжэ гүрэндэ орооhо тарая, хартаабха, овощ худалдаха табан жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэнэ, ниитын малда тэжээл элбэгээр бэлэдхэгдэнэ. Тиигэжэ табан жэлэй түсэбhөө үлүү 7 мянган центнер орооhо, нэгэ мянган центнер хартаабха, 600 центнерhээ үлүү овощ гүрэнэй амбаарта оруулагдаха.

Хартаабхашан Семен Ермолаевич Ястребов, овощ ургуулагша Евгения Аникеевна Ткачева болон бусад баян ургаса абадагаараа колхоз, аймаг дотороо суурхана. Тиигэжэ гүрэндэ хартаабха, овощ худалдалга урдахи табан жэлэйхиhээ 1,6—2,5 дахин ехэ болоhон байна.

Илангаяа сабшалангай ургаса эрид дээшэлүүлэгдэhэн байна. Урдань гектарай дунда зэргээр 14 центнер үбhэ абадаг haа, мүнөө 26 центнер болонхой. Орооhо тараанайшье ургаса гектарай 3,1 центнер, хартаабха — 14 центнерээр ехэ болоо.

Түсэб даабаринуудаа үлүүлэн дүүргэжэ байhанай ашаар колхозой мүнгэн олзо оршо, сэбэр олзо ехэ болоно. Үнгэрhэн дүрбэн жэлэй хугасаада дүн хамта 1 миллион 333 мянган түхэригэй сэбэр олзо абтаа гээшэ.

Саашадаа үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэ болгохо, продукциин шанар haйжаруулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ асуудалнуудта онсо анхарал хандуулагдаха юм. Иигэжэ манай колхозниигууд түрэл партиингаа ээлжээтэ XXV съездые угтажа байна.

В. ИВАНОВ.
Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Л. И. БРЕЖНЕВ США-гай ПРЕЗИДЕНТ Дж. ФОРДТОЙ УУЛЗАБА

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев США-гай Президент Дж. Фордтой августын 2-то Хельсинкидэ уулзажа, хөөрэлдөө. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, США-гай гүрэнэй секретарь Г. Киссинджер уулзалгада хабаадаба.

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөнэй дүнгүүдтэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь США-гай Президент үндэр сэгнэлтэ үгөө. Зүблөөнэй түгэсхэлэй акт Европо түбидэ аюулгүй байдал тогтоохо, аша үрэ ехэтэй харилсаа холбоо байгуулха арга олгохо байна гэжэ тэмдэглэгдэбэ.

Совет-американ харилсаае саашадань хүгжөөхэ асуудалнуудаар хоёр тала hанамжануудаа хэлсэжэ үргэлжэлүүлээ. Стратегическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха асуудалнуудта ехэ анхарал хандуулагдаба. Хөөрэлдөөнэй үедэ үгээ ойлголсоhон асуудалнууд тусхай тогтоолнуудые абахын тула Женевэдэхи делегацинуудта дамжуулагдан үгтэхэ. Үлэhэн асуудалнуудаар хөөрэлдөөнүүд үргэлжэлүүлэгдэхэ.

Совет талаhаа — аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөндэ хабаадалсаhан СССР-эй делегациин гэшүүн К. У. Черненко, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша А. М. Александров, СССР-эй МИД-эй коллегиин гэшүүн Г. М. Корниенко, американ талаhаа — США-hаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд У. Стессел, Сагаан байшангай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэ Б. Скаукрофт, США-гай гүрэнэй департаментын советник Х. Сонненфелдт ба бусад тусхай тушаалтад хөөрэлдөөнэй үедэ байлсаа.

(ТАСС).

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ДЕЛЕГАЦИ МОСКВАДАА БУСАЖА ЕРЭБЭ

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөнэй түгэсхэлэй шатада хабаадаhан Советскэ Союзай делегаци августын 2-то Москвадаа бусажа ерэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев делегациие толгойлоо.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн К. У. Черненко, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо А. Г. Ковалев делегациин бүридэлдэ ороhон байна.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагшад А. М. Александров, А. И. Блатов, ТАСС-ай генеральна директор Л. М. Замятин, СССР-эй МИД-эй коллегиин гэшүүд Г. М. Корниенко, А. П. Бондаренко ба бусад тусхай тушаалтад делегацитай хамта Москва бусажа ерээ.

Нүхэд Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Д. С. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд Б. П. Бугаев, В. В. Кузнецов, Г. Э. Цуканов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидадууд В. С. Папутин, С. К. Цвигун, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүд К. М. Боголюбов, М. С. Смиртюков, Г. К. Цинев, КПСС-эй ЦК-гай хэрэгүүдые эрхилэгшын нэгэдэхи орлогшо М. И. Кувшинов гэгшэд нүхэр Л. И. Брежневые, делегациин гэшүүдые аэродром дээрэ угтаба.

Финляндиин хэрэгүүдые СССР-тэ саг зуура түлөөлхэ этигэмжэтэ Юрки Аймонен угтагшадай дунда байлсаа.

(ТАСС).

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ДЕЛЕГАЦИ БУСАХАЯА МОРДОБО

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС-ай тусхай корр.). КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй Советскэ Союзай делегаци августын 2-то Финляндиин ниислэл хотоhоо мордобо.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко (делегациин толгойлогшын орлогшо), КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн К. У. Черненко, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо А. Г. Ковалев аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөнэй түгэсхэлэй шатада хабаадаhан делегациин бүридэлдэ ороhон байна.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша А. М. Александров, А. И. Блатов, ТАСС-ай генеральна директор Л. М. Замятин, СССР-эй МИД-эй коллегиин гэшүүд Г. М. Корниенко, А. П. Бондаренко болон бусад тусхай тушаалтад делегацитай хамта мордолсоо.

Финляндиин Президент Урхо К. Кекконентэй хамта Л. И. Брежнев аэропортдо ерэhэн байгаа. Ниислэл хотын хүн зон эндэ эдэниие халуунаар амаршалба.

Л. И. Брежневые, делегациин гэшүүдые үдэшэхэеэ Финляндиин Премьер-Министр К. Лийнамаа, гадаадын хэрэгүүдэй министр О. Маттила, худалдаа наймаанай, промышленностиин министр А. Рюткенен гэгшэд Советскэ Союзай ба Финляндиин гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэhэн аэродромдо ерэhэн байна.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо И. Н. Земсков, СССР-hээ Финляндида байдаг элшэн сайд В. С. Степанов, Финляндиhаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Я. Халлама, социалис оронуудай дипломатическа түлөөлэлгэтэ эмхинүүдэй толгойлогшонор, Финляндида байдаг совет эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд үдэшэгшэдэй дунда байлсаа.

Үхибүүд Л. И. Брежневтэ баглаа сэсэгүүдые барюулба.

Л. И. Брежнев, У. К. Кекконен самоледой гэшхүүр тээшэ ошобо. Замдаа haйн ябажа хүрэхыень Финляндиин Президент ба гүрэнэй бусад ажал ябуулагшад Леонид Ильич Брежневтэ хүсөө.

Самолет Москва тээшэ шэглэн ниидэбэ.

Академик С. П. Королёвой гэр-музей нээгдэбэ

Космонавтикын үндэhэ hуури табигшадай нэгэн академик Сергей Павлович Королевой мүнхэлэлгын музей августын 1-дэ Москвадахи гэртэнь нээгдэбэ.

Ниислэл хотын олониитын түлөөлэгшэд, эрдэм наукын ажал ябуулагшад: академигүүд М. В. Келдыш, Б. Н. Петров, В. П. Глушко, Циолковскиин ба Королевой хэрэгые үргэлжэлүүлэгшэд, академигэй басаган — Наталья Сергеевна, hамганиинь — Нина Ивановна, түрэлхид ба дүтынь хүнүүд, хани нүхэдынь гэр-музей нээлгын баяр ёhолoлдо хабаадаа.

Моссоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй секретарь Н. Я. Сычов митинг нээхэдээ, академик С. П. Королевой эрдэм наукада оруулhан айхабтар ехэ хэрэг тухай, тэрэнэй ажаябадал тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэ. СССР-эй Наукануудай академиин президентын уялга дүүргэгшэ В. А. Котельников, СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент К. Д. Бушуев, СССР-эй летчик-космонавт, техническэ эрдэмэй доктор А. С. Елисеев, МВТУ-гай проректор К. С. Колесников гэгшэд үгэ хэлээ.

Суглларагшад гэр-музейдэ орожо, табигдаhан юумэ хараhан байна.

(ТАСС).

ЭРХИМ АЖАЛАА ПАРТИИН XXV СЪЕЗДДЭ ЗОРЮУЛНА

ПРИБОР БҮТЭЭЛГЫН ЗАВОДОЙ КОЛЛЕКТИВ ТАБАН ЖЭЛЭЙНГЭЭ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭЭ

Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой коллективэй алдар суу холо ойгуур тараа. Завод 13 жэлэй саада тээ түрүүшынгээ прибор бүтээжэ, республикымнай хүдэлжэ байгаа предприятинуудай тоодо оролсоо һэн. Тэрэ гэһээр заводой үйлэдбэри хүгжэжэ байһаар. Завод проектээр хараалагдаһан хүсэ шадалдаа хүргэгдэжэ, арадай ажахыда шухала хэрэгтэй прибор бүтээлгые үргэдхэжэ байна.

Заводой продукци Эхэ оронноймнай 77 город, хилын саанахи 12 гүрэнүүдтэ эльгээгдэдэг болоо. Энэ коллектив имагтал бүтээн гаргадаг зүйлнүүдээрээ мэдээжэ болоо бэшэ. Залуу олон хүдэлмэришэдһөө бүридэһэн энэ коллектив гүрэнэй түсэб, социалис уялгануудаа холо үлүүлэн дүүргэжэ, республика дотороо суурханхай. Хүдэлмэришэдэй гаргаһан үүсхэл республикын бусад предприятинуудта нэгэнтэ бэшэ дэмжэгдэһэн юм.

Энэ коллектив урдань абаһан социалис уялгануудаа дахинаа хаража үзөөд, шэнэлһэн байна. Тиигэжэ шэнэ уялга абаад, партиин XXV съездын хүндэлэлэй социалис мүрысөө дэлгэрүүлхыень республикынгаа хүдэлмэрилэгшэдые уряалаа. Мүрысөө үүсхэгшэд ажалдаа шэнэ амжалта туйлаба. Валова продукци бүтээн гаргаха, продукци худалдаха табан жэлэй түсэбые июлиин 18-да дүүргэһэн тухайгаа элидхээ.

Табан жэлэй эхинһээ хойшо заводой үйлэдбэриин хэмжээн 239 процент, ажалай бүтээсэ 208 процент дээшэлүүлэгдэһэн байна. Үйлэдбэриин ургалтын бүхы хэмжээнэй 82 процентнь ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар туйлагдаа. Табан жэлэй дүүрэтэр үйлэдбэриин хэмжээнэй ургалта 1970 онойхитой сасуулхада 2,9 дахин ехэ хоор багсаагдана.

Заводой коллектив партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхые оролдожо, үйлэдбэри хүгжөөхэ, научно-техническэ дэбжэлтэ түргэдхэхэ, продукци үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ зорилго амжалтатайгаар бэелүүлээ. Энэ зорилгоёо ямар аргаар бэелүүлһэн, табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө ямар оролдолго гаргаһан тухайнь доро толилогдоһон материалнууд дотор хэлэгдэнэ.

АМЖАЛТЫМНАЙ ЭШЭ ҮНДЭҺЭН

Валова продукци бүтээн гаргаха, худалдаха табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, мүн өөһэдынгөө урдань хараалһан болзорһоо урид дүүргэһэн тухайгаа өөрынгөө предприятиин һалбариин министерствэдэ партиин обкомдо, Улаан-Үдын горкомдо, Железнодорожно райкомдо манай коллектив һаяхан элидхэбэ. Табан жэлэй эхинһээ хойшо эршэмтэй шангаар ажаллажа, энэ амжалта туйлагдаа.

Урдань абаһан социалис уялгын ёһоор манай коллектив табан жэлэйнгээ түсэбые август соо дүүргэхээр хараалһан юм. Харин партиин XXV съездын 1976 оной февраль соо зарлагдаха тухай мэдээсэлтэй танилсаад, энэ болзорые бүри хороохо, июлиин 18-да дүүргэхэ гэжэ шиидэһэн байгаабди. Түсэб хараалагдаһан шэнэ болзор соогоо дүүргэгдөө.

Ажалдаа шэнэ амжалта туйлахын тула бүхы хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд оролдоо гэжэ тэмдэглэхэ байнаб. Амжалта хамтын хүсэ шадалаар, анхарал оролдолгоор туйлагдаа.

Манай коллектив юһэдэхи табан жэлэй богоһо алхан гарахадаа, урдаа тодорхой зорилго табиһан байгаа. Табан жэлэй туршада үйлэдбэриин хэмжээ 2,5 дахин ехэ болгохо, ажалай бүтээсэ 88,2 процентээр дээшэлүүлхэ табан жэлэй бүхы түсэбые 1975 оной ноябриин һайндэр болотор дүүргэхэ гэжэ хараалагдаһан юм.

Энэ хадаа аргагүй орёо зорилго байгаа гэжэ хэлэхээр, Тэрэниие бэелүүлхын тула хүдэлмэришэн бүхэнэй хамтын хэрэгтэ оруулха туһа нэмэри тодорхойлхо, техническэ эмхидхэлэй, социальна ба хүмүүжүүлгын олон асуудал шиидхэхэ хэрэгтэй болоо. Хоорондоо холбоотойгоор шиидхэгдэхэ ёһотой эдэ асуудалнууд заводой техническэ ба коллективэй социальна хүгжэлтын холын хараата түсэб дотор лаблагдаһан байна.

Түсэб зохёолгодо бүхы коллектив хабаадалсаа. Хүдэлмэриин газар бүхэндэ ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэнь ехэ шухала байгаа. Тиимэһээ хүдэлмэришэд ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ өөһэдынгөө арга боломжо хаража үзэһэн, дурадхалнуудые оруулһан юм.

Тиихэтэй хамта техническэ дэбжэлтэ туйлаха, тэрэнэй үндэһэ һуури дээрэ ажалай бүтээсэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ гол анхарал хандуулагдаа. Манай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд һалбариингаа научно-шэнжэлгын институдай туһаламжаар эрдэм, техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ талаар бага бэшэ хүдэлмэри хээ.

Энээнэй ашаар заводой үйлэдбэри оньһожоруулагдана, шэнэ технологи хэрэглэгдэнэ. Бүтээсэ ехэтэй шэнэ станогууд тодхогдоо, прибор бүтээлгэдэ шэнэ материал хэрэглэгдэдэг болоо. Мүнөө заводто хоёр конвейерно, табан поточно лини хүдэлгэгдэнэ. Тиигэжэ жэл бүхэндэ олон приборнууд бүтээгдэнэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлэгдэнэ.

Коллективнай нёдондо абаһан угтамжын түсэб-уялгаяа холо үлүүлэн дүүргээ һэн. Нёдондо 1973 онойхитой сасуулхада продукци худалдалга 18,9 процент, продукци бүтээн гаргалга 20,5 процент, ажалай бүтээсэ 13,9 процент дээшэлһэн байна. Заводнай гүрэндэ даабариһаа гадуур бага бэшэ олзо доход оруулаа.

Нийтын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхын, техникоэкономическа бүри һайн үрэ дүн туйлахын тула хүдэлмэришэдэй, инженер, технигүүдэй эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ гэжэ анхарнабди.

Хоорондоо холбоотой техническэ, эмхидхэлэй, социальна ба коллективые хүмүүжүүлгын олон асуудал удаа дараалан шиидхэгдэнэ. Саг үргэлжын кадрнуудые хүмүүжүүлхэ, тэдэнэрэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ асуудалые ехэ шухалада тоолонобди. Хүдэлмэришэд али нэгэ һуралсалда заатагүй хабаадуулагдана. Түрүү дүй дүршэлэй һургуулида һуража, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлнэ, хэдэн мэргэжэл шудална. Тиимэһээ орёо ямаршье деталь ядалгүй һайнаар бүтээдэг болонхой.

Заводой үйлэдбэриин, коллективэй социальна хүгжэлтын холын хараата түсэб зохёолгодо хүдэлмэришэд олоороо хабаадуулагдана. Тэдэнэр табан жэлэй өөһэдын түсэб зохёодог, эдэ түсэбүүдынь коллективэй холын хараата түсэбэй үндэһэ һуури боложо үгэнэ. Олонхи хүдэлмэришэднай табан жэлэйнгээ хубиин түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Халаанай даабарииие дүүргэдэггүй хүдэлмэришэд, участок, бригада үгы шахуу.

Табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ үйлэдбэримнай бүри түргэнөөр хүгжэжэ байна. Нёдондо жэлэйхитэй сасуулхада үйлэдбэриин хэмжээнэй ургалта 19.3 процентээр дээшэлхэ, гол фонднуудһаа продукци абалга 4.2 процентээр ехэ болохо, ажалай бүтээсэ 15 процентээр дээшэлхэ ёһотой юм. Техническэ, социальна хүгжэлтын түсэбөө, съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа нэрэтэй тэрэтэйгөөр дүүргэхэ байһандаа манай коллектив батаар этигэнэ..

И .МЕДВЕДЕВ.
заводой директор.

1963 онһоо хойшо Владимир Федорович Шумилов заводто ажаллана. Оролдосотой бэрхээр ажалладаг токарь табан жэлэй түсэбые дүрбэн жэл соо дүүргэһэн байна юм. Мүнөө тэрэ партиин XXV съездын хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаад, июниин 1-һээ 1976 оной февралиин 24 болотор нэгэ жэлэй түсэб дүүргэхэ уялга абаа. Гадна токарь В. Ф. Шумилов залуушуулые ажалда һургадаг, шүүлдэг хүмүүжүүлэн һургагша юм.

Ажалай замда һая гаража ябагшадта һурган хүмүүжүүлэгшэ Владимир Федоровичой үзүүлһэн туһые гэжэ сугтаа хүдэлдэг нүхэдынь, залуу токарьнууд хэлэдэг. Заводто хүдэлхэ үе соогоо Шумилов 17 токарьнуудые мэргэжэлдэ һургаа. Тэдэнэр булгадаа шахуу мүнөө тэрэл заводтоо ажаллажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: токарь В. Ф. Шумилов.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

ЭДЭБХИ ҮҮСХЭЛЫЕНЬ ХҮГЖӨӨН

Манай коллектив жэл бүхэндэ урдаа тодорхой зорилго табидаг, тэрэнээ бэелүүлдэг юм. Табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ коллективэймнай бэелүүлхэ зорилго бүри орёо ехэ гэжэ тэмдэглэхэ байнаб. Заводоймнай үйлэдбэри улам хүгжөөгдэхөөр шэнэ зүйлэй продукци бүтээгдэжэ эхилхээр, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлэгдэхээр хараалагдаа. Тиигэжэ үйлэдбэрээ техническэ талаар зэбсэгжүүлгын, коллективэй социальна хүгжэлтын түсэб дүүргэгдэхэ.

Заводые техническэ талаарнь шэнээр зэбсэгжүүлхэ, техническэ дэбжэлтэ туйлаха талаар бэелүүлэгдэжэ байгаа хэмжээ ябуулгануудтушаа би тогтохогүйб. Холын хараата түсэбэй хоёрдохи хубин гэхэ гү, али коллективэй социальна хүгжэлтын түсэб тушаа нэгэ хэдэн үгэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб. Энэ түсэбэй ёһоор хүдэлмэришэдэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлэгдэнэ. Тэдэнэр тусхай курснуудта, түрүү дүй дүршэлэй һургуулинуудта һуража, экономическа, техническэ бэлэдхэлээ һайжаруулһан байна.

Һайн бэлэдхэлтэй, дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэд ажалаа наринаар бүтээжэ шадаха ха юм. Энэ асуудалда гол анхаралаа хандуулхатай хамта хүдэлмэришэдэй, инженер, технигүүдэй эдэбхи үүсхэл хүгжөөн бадаруулха тухай бодомжолһон байнабди. Ажалшадай үнэн зүрхэнһөө оролдожо, һайнаар ажаллаагүй һаа, ажал хэрэг тиимэ урагшатай һайнаар бүтэхэгүй гэжэ мэдээжэ. Хүдэлмэришэдэй эдэбхи үүсхэл гаргаад, урдахи зорилгоёо заатагүй бэелүүлхэ гэжэ оролдоод байбал, хамтын һайн үрэ дүн туйлагдадаг гээшэ.

Тиимэһээ партком, завком, комсомолой комитет коллективэй дунда нийтэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулхадаа, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, хүдэлмэришэдэй эдэбхи үүсхэл хүгжөөн бадаруулха асуудалые гол шухалада тоолоно.

Коллективэймнай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнхэй. Бригада, участогууд, цехүүд хоорондоо мүрысэнэ. Хүдэлмэришэд социалис уялга абаад, мүн лэ бэе бэетээ мүрысэдэг болоо, социалис мүрысөөнэй хүмүүжүүлхы нүлөөн, эмхидхэхы үүргэ улам дээшэлүүлэгдэжэ байһаар. Мүрысөөнэй нүлөө ехэтэй болохын тула юу хэнэбибди гэхэдэ, үрэ дүнгыень саг соонь согсолхо, бүгэдэндэ мэдээжэ болгохо гэжэ анхарнабди. Участок, цехүүдэй хоорондохи мүрысөөнэй үрэ дүн үдэр бүхэндэ согсолон гаргаад, ямар цех, участогай үсэгэлдэрэй хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдээр эрхимлэн гараһаниинь үглөө бүри 11 час 45 минутада заводой радиогоор дамжуулагдадаг. Тиигэжэ хүдэлмэришэн бүхэн участок, цехэй хэр зэргэ ажаллажа гараһыень мэдэжэ абана. Радиогоор дамжуулагдаһанай һүүлээр эрхимлэгшэдэй нэрэ хүндэдэ улаан мүшэн яларуулагдана. Мүн хүдэлмэришэдэй хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй үрэ дүн саг соогоо элирүүлэгдэдэг юм. Хүдэлмэришэд социалис уялга абахадаа, түсэбөө хэр зэргэ дүүргэхые, ажалай бүтээсэ хэды зэргээр дээшэлүүлхые, ямар шанартай продукци бүтээхые хараална.

Мүрысөөнэй үрэ дүн гаргахада, энэ уялгын хэр дүүргэгдэһэниинь, хүдэлмэришэнэй ажалай, нийтын журам хэр һайнаар сахиһаниинь харaада абтана. Эдэ үрэ дүнгүүд цех бүхэндэхи самбарта бэшэгдэжэ байдаг.

Социалис мүрысөөнэй үедэ үйлэдбэриин түрүүшүүл шалгаран гарана. Тэдэнэй дундаһаа шэнэ үүсхэл гаргагшад үсөөн бэшэ. Жэшээлхэдэ, В. В. Стефурагай даадаг хабсаргагшадай бригада табан жэлэй түсэбые дүрбэн жэл долоон һара соо дүүргэхэ үүсхэл табан жэлэй эхиндэ гаргаа һэн. Тэдэнэр хожомоо энэ уялгаяа хаража үзөөд, шэнэлһэн байна. Бригада табан жэлэйнгээ даабари дүүргэһэн тухайгаа Агуу ехэ Илалтын 30 жэлэй ойн үдэр элидхэһэн байна.

Ленинэй орденоор шагнагдаһан токарь Владимир Федорович Шумилов табан жэлэйнгээ түсэбые В. И. Ленинэй түрэһэнһөө хойшо 105 жэлэй ойдо дүүргэхэ гэжэ хараалһан аад, 1975 оной январь соо дүүргээ. Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй нэгэн В. Ф. Шумилов партиин XXV съездын хүндэлэлдэ шэнэ социалис уялга абаа. Тэрэ 1975 оной июниин 1-һээ 1976 оной февралиин 24 болотор нэгэ жэлэй үйлэдбэриин түсэб дүүргэхэ гэжэ хараалба.

Радио-хабсаргагша Петр Бусоновиковой үүсхэл мүн лэ һайшаамаар юм. Тэрэ ганса эрхим шанартай продукци бүтээхэ уялга абаад, продукциингаа шанар һайжаруулхын түлөө тэмсэхыень бусад хүдэлмэришэдые уряалһан байна. Заводой хэдэн зуугаад хүдэлмэришэд энэ үүсхэлыень һайшаан дэмжээ, М. К. Климовагай даадаг комсомол-залуушуулай бригада эрхим шанарай бригадын, В. К. Лобановагай даадаг мастерска участок «Эрхим культурын ба ажалай эрхим журамай участок» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөө дэлгэрүүлээ.

Социалис мүрысөөндэ олон хүнэй хабаадаха бүри эдэбхи үүсхэл гаргагшадай тоо олошоржо, мүрысөөн шэнэ түхэл шэнжэтэй, удха шанартай болоно гэжэ тэмдэглэхээр. Коллективэймнай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөн хүдэлмэришэдэй, бригада, участогай социалис уялга абалгаар, тэрэнээ дүүргэлгээр хизаарлагданагүй.

Манай коллектив авназаводой коллективтэй мүрысэдэг. Һүүлэй үедэ энэ мүрысөөн мүн лэ үргэдхэгдэжэ, шэнэ түхэл шэнжэтэй болохо байһаар. Хоёр заводой цехүүд, бригаданууд, хүдэлмэришэд хоорондоо мүрысэдэг болоо. Мүрысөөнэй үрэ дүн квартал бүхэндэ согсологдоно. Энэ мүрысөөнэй ашаар хүдэлмэришэд ажалай түрүү дүй дүршэл халан абалсана, мүрысөөнэй удха шанар дээшэлүүлнэ. Хүдэлмэришэд бэе бэедээ туһа хүргэдэг, шэнэ онол арга халан абалсадаг болоо.

Заводоймнай бригада, цехүүд продукциин шанар тушаа ехэ анхарал хандуулна. Тиигэжэ продукци бүтээлгын эхинһээнь абаад эсэс хүрэтэр шанарай түлөө булгадаа тэмсэдэг болоо. Бригада, участок бүхэн һайн шанартай продукци бүтээжэ, бусад бригада, участогта тушааха гэжэ оролдоно. Иигэжэ участок, цехүүдэй һайн шанартай продукцяар бэе бээ хангаха гэжэ оролдохонь, приборнуудай шанар һайжаруулагдажа байна.

Бүхы цех, участогууд хоорондоо холбоотой. Али нэгэнэйнь ажалда дутагдалай дайралдахада, нүгөөдэ үйлэдбэридэ заатагүй һаад ушаруулагдана. Энэ байдалые хараадаа абан, манай коллектив бүхы асуудалнуудые хоорондонь холбоотойгоор, удаа дараалан шиидхэхэ гэжэ анхарна. Социалис мүрысөөнэй үрэ дүн гаргахадаа цех, участогуудай нүгөөдэ цех, участогуудта хэр зэргын продукци тушааһаниинь элирүүлэгдэнэ. Өөрынгөө продукцяар бусад участок, цехүүдые саг соонь хангажа шадаагүй болбол, энэ коллектив түрүү һуури эзэлжэ шадахагүй болоно.

Коллективэймнай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөн шэнэ шатада оробо. Манай коллектив партиин XXV съездын хүндэлэлэй социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ үүсхэл гаргаад, шэнэ уялга абаа. Партиин 25 съезднүүдтэ зорюулагдаһан ажалай вахтанууд үнгэрэгдэжэ байна. Эдэ вахтануудай үедэ эгээл һайн үрэ дүн туйлаһан, оло дахин эрхимлэжэ гараһан коллектив, үйлэдбэриин түрүүшүүл съездын нэрэ дээрэ эльгээгдэхэ ажалай рапорт доро гараа табиха эрхэдэ хүртэхэ юм.

Заводоймнай хүдэлмэришэд эдэбхи үүсхэл гарган ажаллажа, шэнэ амжалта туйлаха зорилго табиба.

В. НИМАЕВ,
заводой парткомой секретарь.

Коммунист Василий Николаевич Веретенников табан жэлэйнгээ даабари байгша оной апрель һарада дүүргээд, партиин XXV съездын нээгдэхэ үдэр болотор жэлэй программа дүүргэхэ хүсэлэнтэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: продукцяа өөрынгөө тамгаар тушаадаг токарь В. Н. Веретенников.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

ХҮН БҮХЭНДЭ АНХАРАЛТАЙГААР

Заводой табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн тухай мэдээсэлые бүхы коллективнай баяр омогорхолтойгоор угтан абаа. Омогорхонгүй яахаб даа. Энэмнай хамтаараа туйлаһан амжалта, хамтын ажалай үрэ дүн болоно ха юм.

Цехэймнай коллектив заводой бүхы үйлэдбэриин, бусад цехүүдэй һайнаар ажаллаха эшэ үндэһэ табина гэхэдэ, үлүү юумэн үгы. Манай цех элдэб зэр зэмсэг, хэрэгсэл бэлдэдэг юм. Бидэнэй һайнаар, жэгдээр ажаллахада, бусад цехүүд хэрэгтэй материал, зэр зэмсэгээр саг соогоо хангагдадаг юм.

Тиимэһээ цехэй хүдэлмэришэн бүхэн уялга, харюусалгаяа һайнаар мэдэрэнхэй, даабаряа саг соонь дүүргэдэг болонхой. Манай цехтэ олонхинь залуушуул ажаллана. Тэдэнэй наһа дунда зэргээр тоолоно үзөө һаа, хүдэлмэришэн бүхэн 23 наһатай болоно. Тиимэһээ манай коллектив гол түлэб залуушуулһаа бүридэнхэй. Заводнайшье залуушуулай коллектив гэжэ хэлэхээр.

Залуушье һаа, манай коллектив урдахи зорилгоёо һайнаар бэелүүлнэ. Ехэнхидээ дунда һургуули, үгы һаа, мэргэжэл олгохо техническэ училищи дүүргэһэн залуушуул манай заводто ажаллахаар ерэдэг гээшэ. Тэдэнтэй ажаллахань тэдэниие коллектив болгон нэгэдүүлхэнь нэгэ талаһаа бэлэн, нүгөөдэ талаһаа хүшэршье байдаг.

Иигэжэ хэлээшэеэ тайлбарилжа үзэхэм. Дунда эрдэмтэй, мүн тусхай һуралсалтай залуушуул ажалда түргэнөөр дүршэнэ, техникын оньһо бэлээр ойлгожо абана. Тиимэһээ даабаряа һайнаар, түргэнөөр дүүргэхэ бүхы арга шадалтай гээшэ.

Нүгөөдэ талаһаа хүшэр гэхэдээ, би нэн түрүүн иимэ юумэ тайлбарилха хүсэлэнтэйб. Һайн бэлэдхэлтэй, тусхай мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд ганса манай заводто хэрэгтэй бэшэ. Ондоо предприятинууд дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэдөөр дуталдана. Республикаһаа ондоо тээшье тэдэнэртэ ажал олохонь бэлэн юм.

Залуу хүдэлмэришэдтэ зүбөөр хандаха, хуби заяагаа заводтой холбохоор хүмүүжүүлхэ зорилго бидэнэрэй урда табигдана.

Хүмүүжүүлэн һургаха, заводой нэрээр омогорхохоор хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлхын тула хүн бүхэндэ анхаралтайгаар хандаха ёһотой-бди. Би мастерай ... эзэлдэг туладаа, энэ ... далые гол уялгамни ... тоолоноб.

Минии даадаг участ... 33 хүдэлмэришэн, гол ... залуушуул ажаллана. ... нэй хүн бүхэнэй ямар ... дүүргэжэ шадахыень, ... бэлэдхэлтэй байхыень ... наар мэдэдэг болонхойб. ... мэргэжэл шадабариинь ... гээр даабари үгэдэгби. ... хэдээ, үглөөдэр хэхэ ... лынь мүнөөдэрэй халаа... дүүрэхэ багта үгэхэдэ ... рамжатай зохид.

Ганса ажалай тала ... ха болоо һаа, ехэ буруу ... шэ. Хүдэлмэришэн нэн ... рүүн өөрын һанал бодол... хүсэл эрмэлзэлтэй, ... зантай хүн ха юм. ... тэдэниие һайнаар ... хүдэлмэришэдтэйгөө ... ойлголсохо ёһотой.

Хүн бүхэнэй шадал ... гээрнь, һанал эрмэл... тэйнь таарама ... ри үгэхэдэ, заатагүй ... гэһэн байдаг. Мүн ... дэлмэришэн нэрээр ... өөрынгөө бүтээһэн юу... омогорхохо тухай хөөрэ... түрүүшүүлэй жэшээ ... хүмүүжүүлхэдэ, һайн ... үрэ гарана гэхэ байнаб.

Ажалһаа сүлөө сагаа ... шан гэжэ үнгэргэдэг ... һаарнь ходо һонирхоноб. ... дэлмэришэдтэй хөөрэл... һөө гадна, гэртэнь ошожо ... радаг, ажабайдалтайнь ... нилсадагби. Хүн бүхэндэ ... харалтайгаар, нүхэр ... хандахада, тэдэнэр һайн... ажаллахые оролдоно.

Манай участогай хүдэл... ришэд партиин XXV съезд... хүндэлэлэй социалис уял... абаа. Энэ жэлэй түсэ... Агуу ехэ Октябриин һайнд... болотор дүүргэхэ, съезд... хүндэлэлэй ажалай вахт... нуудай үедэ эгээл һайн ... дүн туйлаха гэжэ оролд... бди. Энэ мүрысөөндэ оло ... хин шалгаржа, түрүү һуу... эзэлбэл, партиин XXV съез... дын нэрэмжэтэ участогай ... рэ зэргэдэ хүртэхэбди.

Ажалай бүтээсэ 12 про... центээр дээшэлүүлхэ, про... дукцияа һайн шанартай... бүтээжэ, хэрэглэгшэдһээ ... гэшье ажаглалта, гомд... абахагүй гэжэ хараалаг... Энэ зорилгоёо бэелүүл... партиин XXV съезд... участогай нэрэ зэрг... хүртэхэ арга боломжо ... дэнэртэ бии

Г. ВДОВИН,
цехэй мастер.

Энэ хуудаһа манай тусхай корреспондент С. БАРДАМОВА бэлдэбэ.

БИДЭНЭРЭЙШЬЕ ХУБИТА БИИ

гэжэ токарь А. Н. РАЗУМОВ хөөрэнэ

Хүдэлмэришэдэй хоорондоо эбтэй эетэйгээр, нэгэ һанал эрмэлзэлтэйгээр ажаллахада, хэзээдэшье хамтын һайн үрэ дүн туйлагдадаг гээшэ. Манай коллектив хамтын оролдолго гаргаһанай ашаар жэгдэ һайнаар ажалладаг, гүрэнэй түсэб һара, жэл бүхэндэ үлүүлэн дүүргэдэг байна.

Хамтаараа туйлаһан амжалтаар бидэнэр омогорхонобди. Хамтын һайн үрэ дүн туйлаха гэжэ булгадаа оролдонобди. Минии һанахадаа, хамтын энэ хүсэлэл оролдолго гаргажа, амжалта туйлаһан байнабди. Нээрээшье, бидэнэрэй али нэгэнэймнай ганса урдахи ажалаа хараад, бригада, участогай хамтын үрэ дүнгөөр һонирхоогүй, һанал бодолоо табяагүй хада, юун болохоб?

Гүрэнэй түсэб урагшатайгаар дүүргэгдэхэгүй бшуу. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, һайн шанартай продукци бүтээхэ арга боломжонууд элирүүлэгдэхэгүй, хамтын ашаа туһада зорюулагдахагүй байна. Нэгэ коллектив болон хамтараад, нэгэ зорилго бэелүүлжэ байһан туладаа, хүн бүхэн энэ хэрэгтэ өөрынгөө хубита оруулха ёһотой ха юм.

Манай завод орёо приборнуудые бүтээдэг. Ажалаа һайнаар, голодоһогүйгөөр дүүргэхын тула мэргэжэл шадабари, анхарал оролдолго хэрэгтэй юм. Бидэнэр булгадаа мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлнэбди, ажалдаа харюусалгатайгаар хандаха гэжэ оролдонобди. Тиихэшье ёһотойбди. Юуб гэхэдэ, манай бүтээдэг детальнууд орёо оньһон юм. Анхарал, харюусалгагүйгөөр хандаа һаа, голодоһо гаргахань бэлэн.

Би детальнуудые 1973 онһоо хойшо өөрынгөө тамгаар тушаанаб. Тиимэһээ ажалдаа бүришье харюусалгатайгаар ханданаб. Минии продукци — минии һэшхэл гэһэн үгэнүүдэй удха шанар би һайнаар ойлгонхойб. Һэшхэлэйнгээ зэргээр ажаллаха гэжэ оролдоноб.

Табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ мүрысөөндэ булгадаа оролсонхойбди. Хүн бүхэн энэ даабариие ямар болзор соо дүүргэхэ арга боломжотой байһаа элирүүлһэн байгаа. Би өөрынгөө хубиин түсэбые дүрбэн жэл соо дүүргэхэ уялга абаа һэм. Хараалһан энэ болзорһоо бүри урид, нёдондо жэлэй июль соо түсэбөө дүүргээб, Агуу ехэ Илалтын 30 жэлэй ойе ажалай бэлэгтэйгээр угтаха һанал эрмэлзэлтэйгээр ажаллажа, юһэ һарынгаа түсэб дүүргэһэн байнаб.

Ямар аргаар түсэбөө урид шалан дүүргэнэбиб гэхэдэ, эрхим хүдэлмэришэд мэтэ мэргэжэл шадабаряа улам дээшэлүүлхые оролдоноб. Шадабаряа мүлихын, гараа дүршүүлхын, ухаан бодолоо гүйлгэхын тула үдэр бүхэндэ һуралсаха хэрэгтэй.

АЖАЛАЙ ЭМХИДХЭЛ ҺАЙЖАРУУЛҺАНАЙ АШААР

гэжэ хүдэлмэришэн В. Г. ЩЕПИН хөөрэнэ

Би заводой эмхидхэгдэһэнһээ хойшо 13 жэлэй туршада эндэ ажалланаб. Заводнай республикымнай шэнэ һалбариин предприятинуудай нэгэн. Һаяшаг ашаглалгада оруулагдажа, шэнэ техникэ, түхеэрэлгээр хүсэд хангагданхай.

Эдэ техникэ түхеэрэлгэ, бидэнэр, хүдэлмэришэдэй гарта үгтэнхэй. Тэдэниие зүбөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхын тула мэргэжэл шадабари, тусхай бэлэдхэл хэрэгтэй гэжэ мэдэрнэбди. Элдэб янзын һуралсал, түрүү дүй дүршэлэй һургуули заводтомнай эмхидхэгдэнхэй. Мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэ гээшэ бидэнэрэй урда табигдаһан нэгэ шухала эрилтэ юм.

Тиихэтэй хамта ажалай эмхидхэл, ажалай журам ехэ удха шанартай. Ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ, хүдэлмэриингөө газар эртэнһээ бэлдэхэнь ехэ шухала. Манай заводто энэ асуудалда ехэ анхарал хандуулагдана гээшэ. Энэ эрилтэ ехэ шухала, ехэ зүб гэжэ булта хүдэлмэришэд тоолоно.

Ажалаа зүбөөр эмхидхэһэнэй ашаар цехүүд, участогууд жэгдэ һайнаар ажаллана. Хэрэгтэй зэргын продукци саг соогоо бүтээн гаргагдана. Ехээр тэсдэн яараха, халаанай дүүрэһэнэй һүүлээр үлэжэ ажаллаха ушар үзэгдэдэггүй шахуу. Эмхи гуримтайгаар ажаллахада, һайн шанартай продукци бүтээхэ арга хангагдана.

Бригада, участогуудай хүдэлмэри эртэнһээ түсэблэгдэнэ. Хэрэгтэй болохо материал, зэр зэмсэг мүн лэ эртээнһээ захигдан асарагдадаг болоо. Халаанай эхилһэнэй хойшо ажалгүй байха гү, али энэ тэрэ юумэ бэдэржэ ябаха ушар дайралдадаггүй гээшэ. Хүн бүхэн хэхэ ажалаа һайнаар мэдэнхэй, тодорхой даабаритай байдаг.

Станок машинанууд һайнаар харууһалагдана, саг соогоо заһабарилагдана. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха байдал хүдэлмэришэдтэ байгуулагдана даа.

Хүдэлмэришэд эдэ арга боломжо, эрхэ байдалаа хэрэглэн, һайнаар ажаллахые оролдоно. Цехэймнай олонхи хүдэлмэришэд табан жэлэйнгээ хубиин түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Токарьнууд Владимир Кислощаев, Ракша Самаганов, мүлигшэ Степан Филиппович Беологолов, Тамара Иннокентьевна Ваганова заводой эмхидхэгдэһэнһээ хойшо эндэ ажаллажа, дүй дүршэлтэй болонхой. Эдэ түрүүшүүл даабаряа холо үлүүлэн дүүргэнэ. Цехэй залуушуул эдэнэй дүй дүршэлдэ һуража, жэшээ абан ажаллана.

ДЭЛХЭЙН АРАДУУДАЙ АША ТУҺАДА

Огторгоймнай арюун тунгалаг байг лэ

Огторгой өөдэ харахада, тэнгэри бүрн арюун тунгалаг болоҗо байна хэ... Энэнь огторгойдо ...шье шэнээн үүлэгүй ... тэн үеһөө бэшэ, харин ... миллион хүн зоной ... баясхаланһаа. һайн ... һанал бодолһоо, хү... эрмэлзэлһээ болоно. Энэ ... Хельсникиһээ абтаһан ... мэдээсэлнүүдэй үрэ ... болоно.

35 гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэ столой саана һуужа, Европын оронуудай амгалан гурнмаар зэргэ оршохо саашанхи зам тодорхойлһон түүхэтэ документдэ гар табиһаниинь гайхамшаг лэ!

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй энэ зүблөөн дээрэ хэлэһэн үгын гүнзэгы удха шанартай байһые элирхэйлэн харуулха үгэшье олдоногүй. Совет арадай, дэлхэйн эб найрамдалда дуратай бүхы хүнүүдэй һанал бодол, хүсэл эрмэлзэл энээн дотор харуулагдана.

Камиль ЯШЕН,
Социалис Ажалай Герой, СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Узбегэй ССР-эй уран зохёолшодой холбооной правлениин түрүүлэгшэ.

АРАДУУДАЙ ЖАРГАЛТА БАЙДАЛАЙ ТҮЛӨӨ

Аюулгүй байдалай ба ха... холбооной асуудал... нийтэ Европын зүб... дээрэ нүхэр Л. И. ...невэй хэлэһэн үгэ би... ...рэй, хүдэлмэришэдэй ... сэдьхэлдэ бүхөөр ха... ...даба. Дэлхэйн хоёрдохи ... аюул түбэгые бэе ... үзэһэн бидэнэр энэ ... гүнзэгы удха ша... һайн ойлгонобди. 30 ... соо амгалан тайбанаар ажаһуунабди. Манай завод арад зондо шухала хэрэгтэй продукци ехээр гаргана. Жэлэй эхинһээ хойшо 100 мянгадахи «Москвич» гэжэ автомобиль һаяхан заводой конвейерһээ гаргагдаба.

Коллективэйнгээ амжалтада манай бригада ехэ хубитаяа оруулна. Хүбүүн басаган хоёртоёо хамта хүдэлдэгби. Олон миллион үетэн сасуутандаал адли, инаг дурата Эхэ ороноо алдаршуулхын тула амгалан тайбан огторгой доро ажаллахыень хүсэнэб.

В. ЕРКИН,
Москвадахи Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ автомобильна заводой бригадир, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветеран.

(ТАСС).

АЖАЛ ЯБУУЛГЫН ҮНДЭҺЭ ҺУУРИ

Аюулгүй байдалай ба ха... холбооной асуудал... нийтэ Европын зүб... амжалтатайгаар дүү... КПСС-эй ЦК-гай ...ральна секретарь Л. И. ...невэй энэ зүблөөн дээ... үгэ хэлэһэнтэй дашарам... элдэб оронуудай, ... политическэ хараа бо... гүрэнэй, нийтын ... ябуулагшад ТАСС-ай ...спондентнүүдтэй хөө... ...дөө, мэдүүлгэнүүдые ... байна.

...литэ мэдээжэ политиче... ажал ябуулагша, нийтэ ...пын зүблөөндэ хабаада... Финляндиин делегациин ... **А. Карьялайнен:**

— Минии һанахада, ...СС-эй ЦК-гай Генеральна ...тарь Л. И. Брежнев ... хэлэхэдээ, аюулгүй бай... ба харилсаа холбооной ...далнуудаар нийтэ-Евро... зүблөөнэй түхэл шэнжэ, ... шанар тухай тодо хур... дэлгэрэнгыгээр тэмдэг... байна. Советскэ Сою... залан сэхэ политика ... юторнь элеэр харагдана. ...нүүдэй хоорондохи ха... холбооной гол ёһо... ...дые зүблөөн дээрэ һай... ...найр ашаар холбоо ба... ...най улам үргэдэхэ ... гээд Л. И. Брежнев ...

Европодо аюулгүй байдал ...хын түлөө Чехослова... комитедэй түрүүлэгшэ ... **Швестка:**

— Хельсинкидэ Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ уласхоорондын олониитын анхарал ехээр татаа. Дэлхэйн үнэн сэхэ бүхы хүнүүдэй һанал бодол тэрээн дотор элеэр харуулагдана.

НРБ-гэй Арадай суглаандахи гадаадын хэрэгүүдые эрхилдэг комиссиин гэшүүн, БКП-гэй ЦК-гай гэшүүн **К. Луканов:**

— Советскэ Союз, Л. И. Брежнев эб найрамдалай тугые үндэр дээрэ үргэжэ ябана. Энээнэйнь түлөө бүхы хүн түрэлтэн баяр баясхалан хүргэхэл.

Европодо аюулгүй байдал хангахын түлөө ГДР-эй комитедэй генеральна секретарь **Ш. Дернберг:**

— Социалис хани нэгэдэлтэ гүрэнүүдһээ гадна, Европын эб найрамдалда дуратай демократическа олониитэ Европо түбидэхи политическэ байдалда болоһон үндэһэн хубилалтануудай дабшуулхы хүсэн байгаа. Эгээл иимэһээ олониитэ ба арадууд Хельсинкидэ туйлагдаһан амжалтануудые хододоо хинажа, амжалтатайгаар бэелүүлхые хүсэнэ.

США-гай Компартиин национальна түрүүлэгшэ **Г. Уинстон:**

— Хельсинкидэ болоһон зүблөөн зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха асуудалнуудые шиидхэлгэдэ шухала туһа хүргэнэ. «Хүйтэн дайнай» үлэгдэлнүүд болохо зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээлгэ, сэрэгэй гаргашануудые ехэдхэлгэ шахардуу байдал һуларуулха хэрэгтэ, Европын ба бүхы дэлхэйн арадуудай аша туһада зүрюу харша байна.

Индиин Национальна конгресс гэдэг партиһаа Индиин парламентын гэшүүн **Х. Д. Малавия:**

— Нийтэ-Европын зүблөө үнгэргэхэ гэһэн Советскэ Союзай дурадхалые баруунай оронуудай дэмжэһэниин ехэ удхатай байна. Хельсинкидэ болоһон уулзалгын удха шанар гансал Европо түбидэ хабаатай бэшэ, харин дэлхэйн бүхы оронуудта, Урда Азидахи оршон байдалда нүлөө үзүүлхэ зэргэтэй.

Мексикын Национальна конгресстэхи гадаадын хэрэгүүдые эрхилдэг сенадай комиссиин түрүүлэгшэ **А. Каррильо:**

— Хельсинкидэ зүблөө үнгэргэхэ гэһэн зорилго дэлхэйн бүхы арадуудай аша туһада, шахардуу байдал саашадань һуларуулгын, арадуудай хоорондоо амгалан ёһоор зэргэ оршолгын гол ёһонуудай аша туһада харюусана.

(ТАСС).

ҺУРАЛСАЛАЙ ҺҮҮЛЭЭР АЯНШАЛХАДА АЯТАЙ

...лын харгыгаар аяншал... ...хада, хэды һайхан бай... ...гээшэб. Карта дээрэ үхи... ...эй хараһан, дуулаһан хо... ...дай, тосхонуудай ха... ...ар поезд үнгэрнэ.

Һуралсалай жэлэй дүүрэм... зунай амаралтын эхил... ...эй хамта һурагшад аян... ...гада гаража эхилдэг. Энэ ... Улаан-Үдэ хотодохи аян... ...ын бюро ахалагша клас... ...ай һурагшадта гэжэ 20 ... аяншалга эмхидхэнэ. ...гшад оронойнгоо нийс... хото Москва болон бусад ... хотонуудаар аяншалха ... Киев, Ленинград, Ярос... ...ль, Волгоград, Новгород, ... Петрозаводск хото... ...уд аяншалагшадые хүлеэ...

«Ленинград, — Новгород— ...—Старая Русса» гэһэн ...рудаар аяар 25 хоногой ... соо һурагшадай нэгэ ... аяншалхань. Октябриин ...халай үлгы хото Ленин... ...олоной дура сэдьхэл бу... ...а байдаг. Һурагшад эндэ ...ногой туршада үльгэр до... ...оролон хотын үзэсхэ... ... һайхан газарнуудтай, ...ойнай түүхэдэ алдараа ...үлһэн дурасхаалта га... ...удтай танилсаха.

...даань үхибүүд Софийска ... алталмал ганжуур... ...ар яларһан Новгород ... ошохо, Гайхамшагта ... зохёолшод А. С. Пуш..., М. Ю. Лермонтов, Ф. М. ...евский гэгшэдэй ябаһан ...нуудаар, суута аяншал... ...а, эрдэмтэ Н. Н. Миклуха-Маклайн, композитор С. В. Рахманиновай түрэһэн нютагуудаар эдир аяншалагшад ябаха. Новгород шадарай хүнүүдэй зохёоһон үльгэрэй уянгаар, Римский-Корсаков «Садко» гэһэн оперо бэшээ бэлэй. Үнэхөөрөө Новгородые музей-хото гэжэ дэмы хэлсэдэггүй. Эндэхи Кремль, Софийска собор, «Ород ороной мянган жэл» гэһэн дурасхаалай хүшөө болон бусад олон һонирхолтой газарнууд үхибүүдые угтаха.

Энэ хотодо 5 хоногой турша соо байгаад һурагшад саашаа Псков ошожо, архитектурын талаар тон һонирхолтой барилгануудтай танилсаха, Великий гэһэн мүрэн дээгүүр онгосоор аяншалха. Удаань Старая Русса хото ошожо хараха.

Прибор бүтээлгын заводой хүдэлмэришэдэй үхибүүд энэ маршрудаар аяншалха юм. Заводой завком болон хүтэлбэрилэгшэд үхибүүдэй зунай амаралтада ехэ анхарал хандуулжа байдаг. Һаяхана энэ заводой хүдэлмэришэдэй үхибүүд Киев хотоор аяншалаад ерээ. Энэ бүлэгые хүтэлбэрилһэн С. Гладких, Н. Лысенко хоёр иигэжэ хөөрэнэ:

— Аяншалга тон һайнаар үнгэрөө. Үхибүүд һайнаар амараа. Олон юумэ мэдэхэ болоо. Һургуулидаа үзэһэн эрдэм мэдэсээ бүри һайнаар хадуужа абаа. Киев хотоор аяншалха зуураа, үхибүүд Богдан Хмельницкидэ табигдаһан хүшөө, Киево-Печерскэ лавра болон бусад һонирхолтой газарнуудаар ябаа.

«Электромашина» заводой хүдэлмэришэдэй үхибүүд һаяар мүн лэ Киев хото ошохоёо байна. Украинын нийслэл хото Киевтэ зунай үедэ манай республикаһаа 120 үхибүүд ошохо, аяншалха байна.

Тиихэдэ 60 үхибүүд Москва хотоор ябаад ерээ. Үшөө 60 хүн Москва ошохо, аяншалха юм. Волгоград, Ярославль хотонуудаар угаа һонирхолтой аяншалга эмхидхэгдэхэ. Алдар суута Волгоград хотодо ЛВРЗ-гэй, Зэдын комбинадай хүдэлмэришэдэй үхибүүд ошохо юм. Харин авиазаводой хүдэлмэришэдэй үхибүүд баатар хото Киев, Ленинград ошожо аяншалха.

Барилгын эмхи зургаануудай хүдэлмэришэдэй үхибүүд оронойнгоо нийслэл хото Москва, Карелиин АССР ошожо амарха, аяншалха. Хүдөө ажахын, модоной ажахын хүдэлмэришэдэй профсоюзай обком үхибүүдэй зунай амаралта, аяншалгада горитой анхарал хандуулаа. 1975 ондо 300 гаран үхибүүд аяншалгада эльгээгдэә.

Зунай һайхан сагта һайнаар амарха, өөртөө туһатай, хэрэгтэй юумэ мэдэжэ абаха гээшэ үхибүүдтэ тон шухала. Тиимэһээ экскурсионно бюрогой хүдэлмэрилэгшэд аяншалга бүхэнине тон һонирхолтойгоор, хүмүүжүүлхы удха шанартайгаар эмхидхэхэ гэжэ оролдожо байдаг.

В. ВАХРУШЕВА,
аяншалгын бюрогой хүдэлмэрилэгшэ.

ЯПОН МИЛИТАРИСТНУУДЫЕ ИЛАҺААР 30 ЖЭЛЭЙ ОЙ

ХОРИ ХҮРЭЖЭ ЯБАА ҺЭН...

Дамба Лабхарович Нанзановай үетэн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда тиимэшье олоороо хабаадалсаагүй һаа, Япон милитаристнуудые үй бута сохилсоһон алдартай. Тэрэ гэһэнһээ хойшо аяар 30 жэл үнгэршэбэ. Тиихэдэ манай агуу Совет Арми фашис булимтарагшадые бута, һамна сохёод, Крымдэ болоһон конференциин шиидхэбэри дүүргэнгээ, союзнигуудтаа саг дары туһаламжа үзүүлжэ, дай һужэрөөхэ һүүлшын гуламта усадхаһан байгаа.

30 жэл... Энэ хугасаа соо дэлхэй дээрэхи политическэ байдал эрид хубилаа ааб даа. Дайнда эсэргүү тэмсэл улам эршэтэйгээр дэлгэржэ, бүхы дэлхэйн ажалшад нэгэн һанал бодолтойгоор дай һужэрөөхэ дуратайшуулай урдаһаа тэмсэдэг болоо гээшэ.

Иимэ үе гансата ерээ гэхээр бэшэ. Энэ сагай ерэхын тулада Дамба Лабхаровичай үетэн ами наһаяа гамнангүй тэмсээ. Олоннинь дайнай поли дээрэһээ бусаагүй. Тэдэнэй мүнхэ дурасхаалые хэтын хэтэдэ мүнхэрүүлхын тулада, бидэ, амиды ябагшад хододоо һанаагаа зобохо зээ гэтэйбди. Тиимэһээ минии харгы рядовой Нанзановай замтай уулзаба ха юм...

«Эй, Баргажан! Долгиео эбхэрүүл! Холодо зорино баатар хүбүүн!» гээд ород арадай дуун соо хэлэгдэнэ. Үбгэн буурал Байгалай хүбүүн Баргажан мүрэнэй эрьедэ Дамба хүбүүн түрөө һэн. Эндэ долоон класс дүүргээ. Эндэ холын харгынууд тухай һанаанда абтан, сэнхир уняар соо нюугдаһан хадануудые дабан гараад, тэдэнэй саана юун бии хаб гэжэ мэдэһэйб гэһэн бодолдо абтадаг болоо. Эндэ түрүүшын инаг дурантай золгоо. Эндэ түрүүшын хахасал болоод голхоролтой уулзаа.

Он жэлнүүдэй ошохо бури энэ үень бүри дүтэ, бүри һайхан мэтээр һанагдадаг болоно. Теэд залуу наһанайнь һаял далижажа байхада Эхэ оронинь сэрэгэй албанда дуудаа һэн. 1944 оной ноябрь соо тэрэ түрэл нютагһаа мордоо бэлэй.

Түрүүн Эрхүүгэй областьдо алба хээ. Тэндэһээ зүүн зүг руу эльгээгдэһэн байха юм. Баруун фронт эльгээгыт гэжэ хэдэн дахин гуйгаашье һаань, «эндэ баһал хэрэгтэйт» гээд мэдүүлгыень бусаадаг һэн. Тиигээд лэ эрхим сэрэгшэ болохын тулада хүсэ шадалаа гамнангүй һурадаг байһан байна.

1945 оной баяр баясхаланта хабар удангүй ерээ бэлэй. Гэбэшье манай зүүн хилын хажууда нэгэ миллион солдадтай Квантунска арми хоронхой байгаа. Тиимэһээ зүүн зүгтэ байһан сэрэгшэдэй юун бологшо ааб гэжэ хүлеэһэниинь гайхалгүй даа.

Хэдэн мянгаад километр утатай хилэ дээрэ хон жэн байдал тогтобошье, хайшааб даа түгшүүрилтэй байгаа һэн гээд Дамба Лабхарович хөөрэнэ. Үнэхөөрөөшье, үни болонгүй хилэ дээрэ байһан сэрэгүүд дайшалхы бэлэдхэлээ эхилээ.

Тиигээд лэ энэл оной август соо рядовой Нанзанов эгээл түрүүшынгээ байлдаанда хабаадалсажа, дэлхэйн арадуудай амгалан байдал эбдэлсэһэн япон булимтарагшадые үй бута сохилсожо эхилһэн юм.

Түрүүшын байлдаан... Һүүлдэнь үшөөшье олон байлдаануудта хабаадалсаха заяатай байгаашье һаа, түрүүшын байлдаан ухаан бодол соо үлэдэг лэ гээшэ бшуу. Түрүүшын байлдаан... Һомондо дайрагдаад гунхын унаһан сэсэгхэн гү, али үхэлтэй түрүүшынхиеэ золгохо ушар гү... түрүүшын байлдаан шинии зоригые, шинии хүсые туршаһан юумэн болоно гээшэл. Энээнһээ нэрэтэй түрэтэйгөөр гарабал. зосоошни батадхагдаһан этигэл үхэлһөө айнгүй дайсанай һомонууд доро тонгойнгүй ябаха хүсэ үгэхэл...

Алас-Дурнын 1-дэхи фронт Хингаанай шэлэ дабалсаагүй юм. Гэбэшье эдэнэртэ баһал хүндэ байгаа. Юуб гэхэдэ тэдэнэрэй урда дайсанай бэхилэлтэнүүд олон байгаа бшуу. Тэдэниие дабахадаа хэдэн олон совет солдадууд баатарлигаар тэмсэн унааб? Август һарын хуушаар рядовой Нанзановай алба хэжэ байһан 112-дохи стрелково полкые манай сэрэгүүдэй ара талада үлөөд, эсэргүүсэһэн зандаа байһан дайсанай бүлэг бүлэг солдадууд болон офицернүүдые усадхахыень эльгээгээ бэлэй.

Самурайн ёһо заншал дээрэ хүмүүжүүлэгдэһэн япон зарим солдадууд, олонхи офицернүүд һүүлшынгээ һомоной дууһатар тэмсэдэг байба. Гэбэшье һүүлшэг багаар тиимэшье бэшэ болонтоо һааб даа. Совет солдадай баатар зоригынь ямаршье хүсые диилэхэ шадалтай ха юм.

1951 оной май һарын урин дулаахан үдэр тэрэ сэрэгһээ табигдаһан юм. Эгээл тиихэдэ Дамба Лабхаровичай ажалай намтар ёһотойгоор эхилээ гэхэдэ ехэ алдуу болохогүй хаш даа. Юуб гэхэдэ сэрэгтэ татагдахаһаа урда колхоздоо энэ тэрэ ажал хээд лэ ябадаг байһан.

Дамба Улаан-Үдын хүдөө ажахын техникумдэ орохо гэжэ шиидэбэ. Тэндэ ороод байхадаа тон һайнаар һурадаг байһан гэжэ онсо тэмдэглэмээр. Техникумээ дүүргээд, залуу хүбүүн Ленинград ошобо. Тэндэ хүдөө ажахын институдта ороод амжалтатайгаар һуража байтараа хүндөөр үбшэлөөд, нютагаа бусаха баатай болоо бэлэй.

1957 ондо тэрэ Улаан-Үдын «Механлит» заводто орожо, мастераар, конструктораар, цехэй начальнигаар, технологоор хүдэлөө. Тиигэхэ зуураа эрхим мэргэжэлтэн байһанаа дүүрэнээр харуулжа шадаа. Мүнөө тэрэ электро-механическа цехэй технологическа бюрое даагшаар ажаллажа байна.

Дамба Лабхарович Нанзанов һургуули һударайнгаа дуталдадаг болоһонине ойлгодог болоходоо, наһатай байгаашье һаа, Улаан-Үдын технологическа институдта заочноор орожо, 1969 ондо амжалтатайгаар дүүргээд, инженер-механик болоһон юм. Онсолходо, Дамба Лабхарович уралан наринжуулгын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. 1961 онһоо хойшо энээгээр һонирходог болоһон гээд цехэй БРИЗ-ай начальник Антон Гаврилович Николаев хөөрсэ һэн. Арбан гурба — дүрбэн жэл соо тэрэ хэр ехэ юумэ хээ гээшэб гэжэ һонирхобоб. Антон Гаврилович Нанзановай оруулһан дурадхалнуудые харуулһан зузаан папка урдам табиба.

Тиихэдэнь он онгоорынь болгон таһалаад, шоото абажа, тооложо оробоб. Юһэдэхи табан жэлэй эхинһээ хойшо юун хэгдээ гээшэб гэжэ нэн түрүүн элирүүлхэ гэжэ оролдоһомни гайхалгүй хаш даа.

1971 он. Тэрэнэй оруулһан бүхы дурадхалнууд үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, 7036 түхэриг мүнгэн зөөри алмаха арга боломжо олгоо.

1972 ондо 30.372 түхэригэй, 1973 ондо 10.436 түхэригэй, 1974 ондо 10.070 түхэригэй, мүнгэн зөөри Дамба Лабхаровичай уралан нарижуулгын дурадхалнуудай ашаар алмагдаһан байха юм.

Байгша ондо нүхэр Нанзанов баһал эдэбхитэйгээр хүдэлжэ байна. Түрүүшын хахад жэлэй дүнгые хараад үзэе. Энэ хугасаа соо уралан нарижуулгын 10 дурадхал оруулаа. Тэдэнэрынь бултадаа үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, 7000 түхэригэй мүнгэн зөөри алмаха арга боломжо олгоо. Юумэн гээшые ходол заһаха, шэнжэлхэ һанаатай ябадаг хүн гэжэ Дамба Лабхарович тухай суртаа хүдэлдэг нүхэдынь хэлэнэ. Уралан нарижуулгын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, эрхим амжалтануудые туйлаһанайнгаа түлөө «РСФСР-эй габьяата уралан нарижуулагша» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ тэрэ хүртөө.

Япон булимтарагшадай үй бута сохигдоһоор 30 жэл үнгэрбэ. Тэрэ илалтые асаралсагшадай нэгэн, Дамба Лабхарович Нанзанов Эхэ оронойнгоо аша туһада габшагайгаар ажаллаһан зандаа.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.

МОСКВА. **Үдэр бүри ГУМ-да 300 мянга гаран хотымнай ажалшад ба айлшад орожо гарадаг байна. Худалдаа наймаанай түрүү арга хэрэглэлгэ, худалдан абагшадые налархай һайнаар хангалга эндэ үргэнөөр табигданхай. Тус магазинай коллектив хахад жэлэйнгээ түсэбые июниин 26-да дүүргэһэн байна.**

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: социалис мүрысөөндэ илагшад: (зүүн гарһаа) наймаалагша Тамара Голова, хүүгэдэй нааданхайнуудай таһагые даагшын орлогшо Нина Сутармина болон ахалагша товаровед Нелли Родионова.

ТАСС-ай фотохронико.

АРМЕНИИН СЦЕНЫЕ ХУБИЛГАГША

Армян уран зохёолшо, национальна реалис драматургин эхи табигша Габриель Сундукян (1825-1912) гансал манай орон дотор бэшэ, мүн хилын саагуур мэдээжэ болонхой.

Совет засагай үедэ Сундукянай зохёолнууд 1 миллион 670 мянган хэһэгээр 26 дахин хэблэгдэһэн байна. Тэрэнэй зүжэгүүд, шог ёгто расказууд СССР-эй арадуудай олон ондоо хэлэн дээрэ хэблэгдэдэг. Эгээн ехэ театрнууд уран зохёолшын зүжэгүүдые дуратайгаар табидаг юм.

Драматургын түрэһөөр 150 жэлэй ой мүнөө орон доторнай үргэнөөр тэмдэглэгдэнэ. Ереванда баяр ёһолол болоно, эндэхи нэгэ ехэ гудамжа, театр, библиотекэ Сундукянай нэрэмжэтэ юм. Уран зохёолшын түрэһэн нютаг Тбилиси болон бусад хотонуудташье музейнүүд нээгдэнхэй. Сундукянай шэлэгдэмэл зохёолнуудай гурбан боти, драматургын ажабайдал ба ажал ябуулга тухай шүүмжэлэгшэ Сурен Арутюнянай монографи байгша ондо Ереван хотын «Айастан» гэжэ хэблэлдэ армян хэлэн дээрэ гараха.

Армян эрдэмтэ Хачатур Абовянай һурагша, удаань Петербургын университедэй студент Габриель Сундукян хадаа Грибоедов, Пушкин, Гоголь, Шекспир, Мольер, Шиллер гэгшэдэй зохёолнуудаар хүмүүжүүлэгдэһэн юм. Ородой тэрэ үеын агууехэ актернууд Мочалов, Щепкин, Мартынов, Каратыгин гэгшэдһээ искусствын талаар һургаал абаһан байгаа.

Ажабайдалда, хүндэ дурлалга, мүн Армениин, Грузиин, Азербайджанай, Дүтын Зүүн зүгэй арадуудай үнэтэй сэнтэй зохёолнуудые ерээдүйн драматургын шудалалга Сундукянай — Армениин сценые хубилгагшын — үзэл бодолой ба зохёохы ажал ябуулгын хүгжэлтэдэ ехээр нүлөөлһэн байна. Залуу Габриель уран зохёолнуудые арбан хэлэн дээрэ уншадаг байһан.

Драматургын «Ночное чихание — к добру», «Оскар Петрович на том свете», «Новый Диоген» гэхэ мэтэ түрүүшын зүжэгүүд тэрээндэ ехэ амжалта асарһан байгаа.

Театральна искусствада мүнөө үеын асуудалнуудые зүбөөр шиидхэхын түлөө, шэнэ, үнэн сэхэ, национальна-демократическа театрай түлөө тэрэ тэмсэдэг бэлэй. Социальна элдэб янзын хубилалтануудтай ажабайдал тухай зүжэгүүдые бэшэдэг һэн.

Армян реалис драматургын хүгжэлтэдэ Сундукянай «Пэпо» гэжэ зүжэг тон ехэ үүргэ дүүргэһэн байна. Тэрэнэй герой — худал хуурмаг социальна ябадалтай үсэдөөр тэмсэдэг эгээл юрын загаһашан болоно. Драматургын тус зүжэг хадаа тулижа зобоһоншье һаа, эб найрамдалай, һайн байдалай түлөө ямаршье баатаршалга гаргахаар бэлэн арадые магтаһан гимн шэнгеэр зэдэлээ һэн.

«Пэпо» гэжэ зүжэг соо Закавказиин, мүн бүхы арадуудай хани харилсаан һайшаагдана гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Габриель Сундукян зохёолнуудтаа материал тон нарин нягтаар суглуулдаг, ажабайдал шудалдаг байһан юм.

Тэрэнэй драматургин гол герой хадаа юрын хүн болоно. Тиимэһээ тэрэниие ойлгоходошье бэлэн. Зүжэгэй герой бүхэн өөрын абари зантай, өөрын хараа бодолтой, өөрын онсо ябадалтай юм. Сундукянай зохёолнууд хододоо тон шухала асуудалнуудта хабаатай гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тэрэнэй зохёолнууд эдэбхитэй үйлэдбэридэ, шэнэ туйлалтануудта эрмэлзэһэн уряа мэтээр зэдэлдэг...

Олон тоото үндэһэ яһатанай совет литература дотор Армениин мэдээжэ драматург уран һайханай сэнтэй зохёолнуудайнгаа түлөө хүндэтэй һуури эзэлдэг.

Георгий САРКИСЯН
АПН-эй корреспондент.

АЖАЛШАДАЙ бэшэгүүдһээ

ТҮРҮҮШҮҮЛ ШАГНАГДАБА

Һаяхан Хүрбын совхоздо хонин ажалай шухала хүдэлмэринүүдэй нэгэн — нооһо хайшалалга дүүрэбэ. Совхозой түб Тээгдэ тосхондо түхеэрэгдэһэн 60 хайшатай томодхогдоһон пунктда гурбан отделениин хонид богони болзор соо һайн шанартайгаар хайшалагдаа. Энэ шухала ажалда гол түлэб совхозой механизаторнууд хабаадаһан юм.

Тиигэжэ «сагаан алтаяа» хуряажа дүүргээд, совхозой дирекци, партком, түрүү һуури эзэлһэн хайшашадые үнэтэ бэлэгүүдээр шагнаба. Хайшашадай мүрысөөндэ илажа, совхозой чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн механизатор Бата Арсаланов холодильник шанда хүртэбэ. Хоёрдохи һуури эзэлһэн хүдөө ажахын техникумэй студент Д. Цырендоржиевта телевизор барюулагдаа. Дүршэлтэй механизатор, коммунис ажалай ударник Д. Доржиев хайша хурсадагшаар, мотоор хүдэлгэгшөөр ажаллаа. Энэ нүхэр 30 түхэриг шанда хүртөө. Нооһо хайшалалгада хабаадалсаһан Тээгдын дунда һургуулиин һурагшад Байгалай эрьедэхи үзэсхэлэн һайхан газарнуудаар аяншалхаяа мордобо.

Ц-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА.
Хори.

БАЯР ХҮРГЭНЭБ

Һүүлшын хэдэн жэлдэ минии ажабайдалда ехэ муу юумэн тохёолдоһон юм. Хүндэ үбшэндэ нэрбэгдэжэ, хаража шадахаяа болиһон хүм. Иимэ байдалда ороод байхадаа, республиканска больницын нюдэ эмшэлгын таһагта орохо баатай бологдоо. Тэндэхи хүдэлмэрилэгшэд намайе хани халуунаар угтажа, ехэ һайнаар харууһалдаг байгаа. Медицинскэ эрдэмэй кандидат Надежда Бужиглаевна Боянова, Ольга Ивановна Югова, Лариса Афанасьевна Желаева гэгшэдые ехэл һайн һайханаар дурдаха байнаб. Эдэ нүхэд гурбан жэлэй туршада урин зохидоор хандажа, медицинын эрдэмэй түрүү арга хэрэглэжэ, эдэгээһэн байна.

Ахалагша окулист Надежда Бужиглаевна нюдэндэм өөрөө операци хэһэн юм. Операци урагшатайгаар үнгэржэ, алтан дэлхэйе хоёрдохиёо хараха зол хубитай байгааб. Иигэжэ урин гарта врачнарай, больницын налархай сэдьхэлтэй хүдэлмэрилэгшэдэй аша туһаар хаража шадаха, ажал хүдэлмэридөө бусаха аргатай болооб.

Больницада орохынгоо урда «Байкалрыбвод» гэһэн организацида хүдэлдэг һэм. Эмшэлгэдэ байхадам организациимнай начальник М. В. Багинов, тэрэнэй орлогшо Л. А. Лебедев гэгшэд гэр бүлэдэм туһалжа, намайе ходо дэмжэжэ байдаг һэн.

Намайе эмшэлһэн врачнарта, харууһалһан хүдэлмэрилэгшэдтэ, хүндэ байдалда ороод байхадам намда туһалжа, дэмжэжэ байһан хүнүүдтэ үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэхэ байнаб.

А. ХАМАГАНОВ.
Улаан-Үдэ.

КАСПИИН ДАЛАЙДА

Батумиин дельфинари хадаа Аджариин түб хотын эгээл һонирхолтой газар юм. Эндэ ерэһэн туристнууд, экскурсантнууд дельфинүүдэй наадые һонирхон харадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: дельфин фотокорреспондент хоёрой «уулзалга».

ТАСС-ай фотохронико.

Азербайджанай индустриальна томо түб болохо Сумгаит городһоо холо бэшэ газарта уһа сэбэрлэхэ шэнэ түхеэрэлгэ баригдажа дүүрэбэ. Энэ түхеэрэлгэ сүүдхэ соо 182 мянган кубометр уһа сэбэрлэхэ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Каспиин далайн эрьедэ баригдаһан «Сумгандай фильтрнүүдэй» комплекс.

АПН-эй фото.

ҺУУРИНЬ БАРАГ, СААШАА ЮУН БОЛОХОБ

„Сэлэнгэ" - „Горняк"-2:0

Энэ жэлэй хоёрдохи хахадай түрүүшын наадан августын 2-то болобо. Казахстанһаа ерэһэн «Горняк» командатай уулзалга «Сэлэнгэдэ» ехэ удха шанартай байһан. Хоёрдохи дүхэригэй эхин дээрэ ямар һуури табинаб — тэрээнһээ саашанхи дабшасань бага бэшээр дулдыдаха жэшээтэй байха. Теэдшье энэ һуури барагаар табигдаа. Улаан-Үдымнай «Сэлэнгэ» холынгоо айлшадые 2:0 тоотойгоор илаһан байна. Энэ илалта хайшан гээд туйлагдааб гэжэ хөөрэебди.

Уулзалгын түрүүшын минутаһаа шахуу талмайн ээд булюу һайнаар наадаа. «Горнягай» воротагай дэргэдэ шахардуу байдал дээрэ дээрэһээнь шахуу үзэгдэнэ. Харин түгэсхэхы сохилто хэгдэхэ юм бэшэ. Улаан-үдынхидай добтологшод яһалашье олон арга боломжо хэрэглэжэ шадаагүй. «Сэлэнгын» футболистнуудай эмхидхэһэн ээлжээтэ добтолгын үедэ айлшадай хамгаалагша вратариингаа талмай дээрэ гараараа наадажархёо. Нигэжэ наадаха гээшэмнай хорюултай, шангаар хэһээгдэдэг ха юм. Благовещенскһээ ерэһэн судья арба нэгэ метрэй тэмдэг тээшэ маргалтагүйгөөр заажархёол даа. Ялын энэ бүмбэгые хэн сохихоб? Энэ эрхэ «Сэлэнгын» добтологшо Юрий Самсоновто үгтэбэ. 11 метрһээ сохиһон энэ бүмбэгыень айлшадай вратарь һөөргэнь ябуулжархибал даа. Теэд добтологшын талаан болоходоо. бүмбэгэ сэхэ тэрээндэ ерэһэн байба. Хоёрдохёо үдьхэлхэдөө, тэрэнээ сеткэ руу оруулжа үрдеэ. 1.0 гэһэн тоо уулзалгын нэгэдэхи хахадай дүүрэтэр хубилаагүй.

Һүүлшын 45 минута баһал талмайн ээдэй добтолгоор эхилээ. «Горнягай» ворота руу бүмбэгэ оруулхааршье үе яһала бии байгаа. Улаан-үдынхид В. Михнов, Ю. Самсонов, М. Пастухов болон бусад аргагүй дүтэхэнэһөө, аятай зохид байдалһаа ворота онохо арга шадалгүй байба. «Буруулһан» юм шэнгеэр бүмбэгэ сохигдохо юм бэшэ. Тиигээд наадынай эхилһээр 54-дэхи минутын ябажа байхада баһал вратарнингаа талмай дээрэ айлшад «Сэлэнгын» добтологшо Юрий Изюмцевые мухаритарнь унагаажархёо. Судья хоёрдохёо 11 метрэй тэмдэг тээшэ зааха ушартай болобо. Баһал Ю. Самсонов ялын бүмбэгэ сохихо эрхэдэ хүртэбэ. Энэ удаа улаан-үдынхидэй добтологшо мэргэн байба. Стадионой табло дээрэ 2:0 тоо аржышаба. Уулзалгын дүүрэтэр хубилалта болоогүй. Зүгөөр хубилалта яһалашье болохоор байгаа. Талмайн ээд олохон арга боломжонуудые хэрэглэжэ шадаагүй. Харин айлшад зуу шахуу процентын гансахан арга боломжые бэелүүлжэ бираагүй. Хооһон воротагай халта-мүлтэ хажуу тээхэнүүрнь бүмбэгээ сохижорхёо. Теэд яаха бэлэйш даа. Футболдо иимэрхүү ушарнууд үсөөн бэшэ үзэгдэдэг ха юм даа. «Бүмбэгэш монсогор түхэреэн ха юм» гэжэ зоной хэлсэдэг аргагүй зүйтэй гээшэ ха.

Удаадахи наадан Улаан-Үдын стадион дээрэ августын 6-да болохо. Тэрэ үдэр «Сэлэнгэ» Целиноградай «Целинник» командатай уулзаха байна.

С. БИЛЬЧИРОВ.

Футбол

ҮХИБҮҮД АМАРНА

«Электромашина» заводой профсоюзай комитет хүдэлмэришэдэйнгөө зунай амаралтада горитой анхарал хандуулдаг байна. Мүнөө жэлдэшье энэ талаар яһала ехэ юумэн хэгдээ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Жэшээлхэдэ, заводой хүдэлмэришэдэй ажаһуудаг микрорайонуудта үхибүүдэй талмайнууд, таһалганууд эмхидхэгдэнхэй. Тэндэ комсомолшууд болон профсоюзай эдэбхитэд хүдэлмэри ябуулдаг.

Элдэб кружогууд, спортивна секцинүүд эндэ хүдэлнэ. Гадна үхибүүдэй һонирхон наадаха нааданхайнууд олоор абтанхай.

Энээнһээ гадна эхэ эсэгэнэртэеэ суг «Байкальский прибой» гэжэ турбазада, Сурхайта нуурай эрьедэ ошожо, тэдэнэр амардаг гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Июлиин тэн багаар бүлэг үхибүүд Киев хүрэтэр ошохоёо мордоо. Энэ аяншалга мүн лэ профсоюзай комитедэй эмхидхэһэн хэрэг болоно. 15—20 хоног ябажа, совет Украинын ниислэл хототой танилсахаһаа гадна, энэ хото шадар хүдөөлүүлэгдэһэн заводойнгоо хүдэлмэришэн, Советскэ Союзай Герой Прокопий Федорович Сенчихинэй хүшөөдэ ошожо, нютагайнь шорой , сэсэгүүдые табиха юм.

Ильинкэ шадар тусхай профилактори эмхидхэжэ, тэндэ үхибүүдшье, эхэ эсэгэнэрыньшье тон һайнаар амарна гээшэ. Жэшээлхэдэ, бүри һая эндэ буряад филармониин артистнууд айлшалжа, концерт харуулаа.

Игэжэ «Электромашина» заводой хүдэлмэришэдэй үхибүүд зунай сагые хүхюутэйгээр үнгэргэнэ.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.

Шэнэ «Витурелис» (литва хэлэнһээ оршуулхада «Жэргэмэл») велосипедээр хүбүүдшье, басагадшье наадажа байна. Энэ шэнэ модель Шяуляй городой «Вайрас» заводто бүтээгдэбэ. Тус заводой продукци дэлхэйн 70-аад оронуудта эльгээгдэдэг юм.

Хүүгэдэй велосипедэй энэ шэнэ модель урданайхиһаа нилээд ондоо болгогдонхой: мөөрнүүдые бага, рулиень шэнэдхэгдэнхэй. Тиимэһээ энэ велосипед хүнгэн болонхой.

Түрүүшын 1,5 мянган «жэргэмэлнүүд» заводой конвейерһээ гаража бишыхан эзэдтэ эльгээгдэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ велосипедүүд. АПН-эй фото.

«КОСМОС» ДЭЭРЭ

Хүжэ номин ой тайгаар хүреэлэгдэһэн хоёр хадын аманда оршодог Юрий Гагаринай нэрэмжэтэ «Космос» гэжэ аймагай лагерьта үхибүүд зунайнгаа амаралта үнгэргэнэ.

Аймагай нютаг бүхэнһөө ерэһэн 154 һурагшад эндэ амараад, һаяхан гэр гэртээ бусаба. Мүнөө хоёрдохи ээлжээндэ 149 һурагшад ерээд байна.

Зарим отрядууд Баргажанай-Адагай Бармашын нуурта, нүгөөдүүлынь Уланай колхоздо, гурбадахидынь ой тайгаар ябаха. Лагерьта элдэб мүрысөөнүүд, уулзалганууд, түүдэгэй нааданууд болохо.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Бүхы Африкын хуралдаан Кампалада болобо

Африкын нэгэдэлэй организациин (ОАЕ) гэшүүн-оронуудай правительстванууд болон гүрэнүүдэй толгойлогшонорой Ассамблейн жэл бүриин сессинүүд шухала политическэ үйлэ хэрэг болодог, бүхы дэлхэйн хүн зоной анхарал татадаг юм. Энэ хадаа заншалта гурим болонхой. Иимэ байдал юугээр тайлбарилагданаб гэхэдэ, Африкын бэеэ даанхай гүрэнүүд уласхоорондын оршондо улам ехэ үүргэ дүүргэдэг боложо байна. Африкын нэгэдэлэй организациин Ассамблейн XII сессиин түрүүлэгшэдэ совет хүтэлбэрилэгшэд Н. В. Подгорный, А. Н. Косыгин амаршалга эльгээгээ. Энэ организаци хадаа колониализмда, империализмда эсэргүү түби дээрэхи бүхы хүсэнүүдые нягтаар жагсаадаг шухала арга зэбсэг болоо, «бэеэ даанхай хүгжэлтын ба дэбжэлтын түлөө хэдэг Африкын арадуудай тэмсэлдэ горитой хубитаяа оруулдаг юм», — гэжэ энэ амаршалга соонь онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Иимэ тэмсэлэй нэгэдэмэл хараа шугамые тааралдуулан тодорхойлхо, колони эзэмдэлгэ болюулха ябадалые дүүргэлгэтэй холбоотой асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ хэрэг Африкын нэгэдэлэй организациин Ассамблейн XII сесси эрхилһэн байна. Угандын Республикын ниислэл Кампала хотодо болоһон мүнөөнэй сессиин шухала удха шанарые ажаглагшад онсолон тэмдэглэнэ. Энэ түби дээрэхи бүхы оршон байдалай национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ хабаададаг хүсэнүүдэй аша туһада эрид хубилһан үедэ тус сесси үнгэрөө. Кампалада болоһон сесси дээрэ бэеэ даанхай шэнэ гүрэнүүд — Мозамбик, Ногоон хушуунай аралнууд, Сан-Томе ба Принсипи, Каморско аралнууд Африкын нэгэдэлэй организациин гэшүүд боложо абтаһан байна. Анголын, Сейшельскэ аралнуудай ба Баруун Сахарын арадууд эрхэ сүлөөтэ байдалай богоһо дээрэ хүрэжэ ерэнхэй. «Түби дээрэхи сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй эдэ амжалтануудые улам батадхаха, тэрэнэй илалта түгэс дабшасые колониализмын ба расизмын һүүлшын хэрэмүүдтэ дэлгэрүүлхэ гээшэ бэеэ даанхай Африкын уялга мүн» — гээд, Африкын нэгэдэлэй организациин түрүүлэгшэ, Угандын президент генерал Амин мэдүүлээ һэн.

Заседани дээрэ тэмдэглэгдэһэнэй ёһоор, Анголые колони бэшэ болголгые амжалтатайгаар бэелүүлхэ гээшэ «Африкые бүхыдэнь сүлөөлэлгын шухалын шухала эрхэ нүхэсэлынь» мүн болоно. Өөһэд хоорондонь бии байгаа арсалдаануудые эбэй ёһоор шиидхэхыень, граждан дайе дэлгэрүүлхэгүйень, хүсэлэл оролдолгоёо нэгэдүүлжэ, байгша оной ноябриин 11-дэ энэ ороной бэеэ даанхай болоһон тухай соносхохын тулада эрхэ нүхэсэл байгуулхыень ОАЕ Анголын бүхы политическэ хүсэнүүдые уряалһан байна.

Политическэ асуудалнуудай хажуугаар бүхы Африкын хуралдаанда хабаадагшад үргэн олон экономическа асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ. Африкын экономическа хүгжэлтын хуби заяан мүнөө хүрэтэр заримдаа капиталис оронуудай ниислэл хотонуудта шиидхэгдэдэг байха юм. Энэ арсалтагүй. Ушар имэһээ байгаалиин баялигуудай национальна гүрэнүүдэй мэдэлдэ байха ябадалай айхабтар шухала байһаниинь, дэлхэйн оршондо үнэн зүб экономическа гурим тогтоохын түлөө тэмсэлэй шухала байһаниинь сессиин документнүүд соо онсолон тэмдэглэгдэнэ. Эдэ эрхэ нүхэсэлнүүдые бодотоор бэелүүлхэ хэрэг Африкын оронуудай өөһэд хоорондынь али бүхы талын холбоо барисаа хэр амжалтатайгаар хүгжөөһэнһөө, тэрэшэлэн араб гүрэнүүдтэй, социалис хани нэгэдэлэй оронуудтай ямар холбоо барисаа тогтооһонһоо дулдыдаха байна. Социалис хани нэгэдэлэй оронуудай сүлөөтэ Африкада хүргэдэг үнэн сэдьхэлэй туһаламжа Кампалада болоһон сесси дээрэ үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө.

Индидэхи байдал гуримшуулагдана

«Индидэхи юрэнхы байдал гэмгүй һайн, Индира Гандиин толгойлдог правительствын хатуу шанга хиналта доро байдаг», — гээд Франс пресс агентствын корреспондент Делиһээ эдэ үдэрнүүдтэ мэдээсээ һэн.

Орон доторхи ниитын гурим болон аюулгүй байдалда тодхор аюул тохёолдуулһан баруунай хүсэнүүдэй гаргаһан аашануудтай дашарамдуулан, Индидэ онсо байдалай соносхогдоһонһоо хойшо һара үнгэрбэ. Оронойнгоо түрүү шэнжэтэй туйлалтануудые, мүн бэеэ даанхай гадаадын политикын хараа шугамые аршалан хамгаалха зорилгоор И. Гандиин правительствын абаһан эрид шууд хэмжээнүүдые баруун оронуудай хархис хэблэлэй органууд айхабтар дурагүйгөөр угтаа һэн. Мүнөө эдэ органууд нилээд ондоогоор бэшэдэг болонхой. Индиин арад зон өөрынгөө правительствын хараалһан политикые үргэнөөр дэмжээ, харин парламент хадаа онсо байдал соносхохо гэһэн шиидхэбэрие, баруунай хүсэнүүдэй үгэсөөе буруу һүргэхэ гэһэн алхамуудые бүрин һайшаагаа гэжэ баруун оронуудай бага-сага зүбөөр бэшэдэг ажаглагшад тэмдэглэнгүй байха аргагүй байгаа.

«Бии байгаа шэнжэнүүдэй ёһоор, правительствын абаһан экономическа хэмжээнүүд үрэ дүнгүүдые үгэжэ эхилээ», — гээд, Франс Пресс агентствын тэрэл корреспондент бэшэнэ. Үнэхөөрөөшье, Индидэ саарһан мүнгэнэй үнэ сэнгэй бууралга тогтоогдохоһоо байха, үдэр бүриин хэрэглэмжын хэдэ хэдэн зүйлнүүдэй үнэ сэн хямдаруулагдажа байна. Промышленна үйлэдбэрие дээшэлүүлхэ тушаа алхамууд хэгдэнэ, хэдэ хэдэн штадуудта налогой татабаригүй эгээл бага салин хүлһэн ехэ болгогдоо, хонжоо наймаан ба нюусаар эд бараа хилын саана гаргалга эрид хоригдоо, аграрна реформо түргөөр бэелүүлэгдэнэ, помещигэй газар дээрэ хэгдэдэг баалалтын ажал болон таряашадай үри шэри усадхаха талаар хэмжээнүүд абтаа, хуурмаг ябадалтай албатан гүрэнэй албанһаа гаргагдана.

Правительствын хараалһан экономическа программын хэр зэргэ дүүргэгдэжэ байһыень хиналта арадай комитедүүдые байгуулха тухай дурадхал Индиин национальна конгресс гэжэ зонхилхы партиин хүтэлбэрилэгшэд бэлдэһэн байна. Тэдэнэй бүридэлдэ Индиин национальна конгрессэй, мүн энэ программые бодото хэрэг дээрэнь тон түргөөр бэелүүлхын түлөө тэмсэдэг бүхы хүсэнүүдэй түлөөлэгшэд оролсохо юм. Индиин национальна конгрессэй түрүүлэгшэ Д. К. Баруа энээнтэй дашарамдуулан, һаяшаг ингэжэ онсолон тэмдэглээ. Энэ программа хадаа эб найрамдалай, дэбжэлтын замаар дабшаха арга боломжо олгоно. Тус программые дүүргэхэ үедэ политическэ партинууд болон организацинуудай бүри нягтаар харилсахань тон шухала байна.

Индиин правительствын хэһэн эрид шанга ябуулганууд гадаадын политикын талаар шухала удха шанартай. Хари гүрэнүүдтэ хэгдэһэн тайлбаринууд соо тэмдэглэгдэһэнэй ёһоор, Индидэхи засаг түрые баруунай хүсэнүүдэй гартаа абаад байбал, тэрэнэй бэеэ даанхай гадаадын политикын хараа шугам хубилха, дэлхэйн энэ оршондохи байдал орёо шанга болохо һэн. Энээн дээрэһээ үйлэ хэрэгүүдэй эгээл тиимээр хүгжэхэ байһанда найдажа, эдэ үдэрнүүдтэ элдэб эеын хара һанаатайшуул илангаяа ехээр шууялдаа ха юм. Тэдэнэй дунда маоистнууд һүүлшын бэшэ һуури эзэлнэ. Тэдэнэр Индиин ба уласхоорондын хархис этэгээдүүдтэй нюуса далдагүйгөөр хамтаран нэгэдэнэ. Эгээл тиимэһээ эдэ хара һанаатайшуулда шанга харюу үгэхэ зуураа, Индидэ болоһон үйлэ хэрэгүүд тушаа Советскэ Союзай, социалис хани нэгэдэлэй оронуудай, хүгжэжэ байгаа олохон оронуудай хэблэлэй баримталдаг хараа шугам тухай Индидэ омог баяртайгаар мүн лэ хэлсэдэг байна.

С. КУЛИК,
А. БИРЮКОВ.
(ТАСС).

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөнэй гурбадахи, түгэсхэлэй шатын дүүрэһэн тухай, шухала документдэ — түгэсхэлэй актда зүблөөндэ хабаадаһан гүрэнүүдэй гар табиһан тухай гадаадын хэблэл үргэнөөр бэшэнэ. Советскэ Союзай зүгһөө КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев энэ документдэ гар табяа гээд газетэнүүд тэмдэглэнэ.

Түгэсхэлэй актда гар табилга хадаа шахардуу байдалые һулаpуулха шухала нүхэсэл болоно гээд Францийн «Юманите» газетэ бэшэнэ. Энээнэй ехэ удха шанартай байһан тухайнь зүблөөндэ хабаадаһан СССР-эй делегациин толгойлогшо, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев хэлээ.

Зүблөөндэ хабаадаһан бүхы гүрэнүүд үгэеэ ойлголсожо, баталһан хэлсээгээ залан сэхээр бэелүүлхэ ёһотой гээд хэблэл тэмдэглэнэ. Гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанай тон зүб, үнэн сэхэ гол ёһонуудые тогтоохо шухала гээд Чехословакиин «Руде право» газетэ мэдээсэнэ.

Ниитэ Европын зүблөөнэй түгэсхэлэй шата Европын хэдэн мянган жэлэй түүхэдэ үзэгдөө дуулдаагүй ушар хэрэг болобо гээд Болгариин «Работническо дело» газетэ бэшэнэ. Ерээдүйн һайн байдалай үндэһэ һуури энээн дотор табигдаа.

Хельсинкидэ түгэсхэлэй актда гар табилга шэнэ үе нээхэ юм гэжэ Англиин «Гардиан» газетэ тэмдэглэнэ. «Оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар Финляндиин ниислэл хотодо болоһон уулзалга шахардуу байдал һулаpуулгын, Европодо ба бүхы дэлхэй дээрэ аюулгүй байдал хангалгын, али алиндань ашатай туһатай харилсаа холбоо тогтоолгын, шухала шата болохо ёһотой», — гэжэ Швейцариин «Вуа уврнер» газетэ бэшэнэ.

Хүндэ операци хүүлүүлһэнэйнь һүүлээр концлагерьта дахинаа оруулагдаһан Луис Корваланиие хамгаалха талаар Францийн олониитэ эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна гээд «Юманите» газетэ мэдээсэнэ.

Индиин Патна хотодо нээгдэхэ фашизмда эсэргүү тэмсэлшэдэй уласхоорондын конференцидэ бэлдхэлэй хэгдэжэ байһан тухай, Нигеридэхи байдал һайжаруулха тухай, Португалидахи ба Анголодохи байдал тухай материалнуудые газетэнүүд толилно.

(ТАСС).

ПРАГА

ШУХАЛА ХЭРЭГ

ТАСС

США-гай ба Канадын хабаадалгатай ниитэ Европын зүблөөн Европын арадуудай амгалан тайбанаар зэргэ оршохо хэрэгтэ хэмжээлэшэгүй ехэ, онсо удха шанартай байна гэжэ КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй президент Г. Гусак тэмдэглээ.

Хельсинкидэ болоһон зүблөөе, эндэ абтаһан документые үндэрөөр сэгнэнэбди гэжэ Г. Гусак Чехословакиин журналистнуудтай хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ. Зүблөөнэй түгэсхэлэй акт дотор табигдаһан харилсаа холбооной гол ёһонууд айхабтар ехэ удха шанартай байна гэжэ тэрэ хэлэбэ. Европын гүрэнүүдэй харилсаа холбоо тогтоохо бүхы гол ёһонууд энэ үргэн ехэ документ соо бии юм гэжэ президент мэдээсэбэ. Манай һанахада, «хүйтэн дайе» сараха, шахардуу байдал һулаpуулха, али бүхы асуудалнуудые эбэй ёһоор шиидхэхэ хэрэгтэ энэ зүблөөнэй дүнгүүд айхабтар ехэ туһа хүргэхэ юм гэжэ Г. Гусак хэлээ.

Зүблөөн уялгаяа, зорилгоёо дүүргээ. Тиимэһээ амгалан ёһоор, эб найрамдалтайгаар ажаһууха таарамжатай байдал Европын бүхы хүн зондо олгогдоо гээд найдажа болоно.

БЕРЛИН

Хельсинкидэ үгэеэ ойлголсоһоной ёһоор

ТАСС

ГДР ба Канада августын 1-һээ дипломатическа харилсаа холбоо тогтообо. Дипломатическа харилсаа холбооной үндэһөөр хоёр тала элшэн сайдаа эльгээлсэхэ байна.

ГДР-эй делегациин толгойлогшо, СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккерой ба Канадын делегациин толгойлогшо Премьер-Министр П. Трюдогой Хельсинкидэ хэһэн уулзалгын үедэ энээн тухай үгэеэ ойлголсоһон байна гээд АДН агентство мэдээсэнэ.

УЛААН-БААТАР

Үргэнөөр һайндэрлэбэ

ТАСС

Түмэр замшадай һайндэр Монголой Арадай Республикада август һарын түрүүшын амаралтын үдэр тэмдэглэгдэдэг заншалтай юм. Трансмонголой түмэр зам 1100 километр зайда ороной үргэн дэлюун газар дайдые хойноһоо урагшань һэтэлэн гарадаг юм. Тиихэдээ промышленна түбүүдые, экономическа гол шухала районуудые холбодог байна.

ПАРИЖ

Уругвайн байдал доройтон муудана

ТАСС

Уругвайн экономико хүшэр бэрхэшээлтэй байдалда орожо байна гээд Францийн «Франс нувель» журнал бэшэнэ. Песогой үнын уналга, юумэнэй үнэ сэнгэй хүндэрэлгэ, гадаадын гүрэнүүдтэ айхабтар ехэ үри шэритэй байлга, хүдэлмэригүйдэлгэ, үргэн хэрэглэлэй эд бараанай дутагдал. Үйлэдбэриин доройтолго — эдэ бүгэдэ орон доторхи байдалые айхабтар хүндэ болгобо. Энээнһээ уламжалан, хүдөө ажахын ба промышленна үйлэдбэри хорожо байнхай.

Эдэ бүхы шалтагаанаар, уругвай арад зон орон нютагһаа гаража, ондоо тээшээ ошохо баатай болоно гээд журнал тэмдэглэнэ. Дүршэл шадабари ехэтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд, захиргаанай хүдэлмэрилэгшэд, техникүүд, соёлой ажал ябуулагшад эдэнэй дунда олон. Эдэнэй 60 процентнь 35 хүрөөгүй наһатай юм.

Орон доторхи засаг захиргаанһаа эдэ бүгэдэ үндэһэтэй гээд «Франс нувель» журнал онсолон тэмдэглэнэ.

Луис Корваланда эрхэ сүлөө олгохо

БЕРЛИН. Чилиин Компартиин Генеральна секретарь Луис Корваланиие, политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө шорон түрмэнүүдтэ хаагдаһан Чилиин бүхы хүнүүдые дары түргөөр сүлөөлхэ гэһэн эрилтэ Германиин Демократическа Республикын Эб найрамдалай Совет табина.

БОГОТО. Чилиин коммунистнуудай хуби заяанай түлөө хунта бүхы хүн хүрэлтэнэй урда бүрин харюусаха ёһотой гэжэ Колумбиин Компартиин Гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүн Хоакин Морено ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ.

ПАРИЖ. Луис Корваланиие ба политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө түрмэ түлшэнүүдтэ хаагдаһан бүхы хүнүүдые сүлөөлхэ, мүн Чилидэхи хашалта харшалалтануудые болюулха уряатайгаар Францийн Компартиин «Юманите» газетэ һайхан сэдьхэлтэй бүхы хүнүүдтэ хандаба.

ХАНОЙ. Луис Корваланиие ба политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө түрмэдэ хаагдаһан бүхы хүнүүдые сүлөөлхэ эрилтэ Чилиин арадтай, мүн бүхы дэлхэйн хани нүхэдэй нартаяа хамта Чилиин засаг захиргаанай урда табинабди гэжэ НФОЮВ-ай ЦК-гай Президиумэй Түрүүлэгшэ, РЮВ-эй ВРП-гэй Зүбшэлгын Соведэй Түрүүлэгшэ Нгуен Хыу Тхо мэдүүлээ.

(ТАСС).

КАМПАЛА

Африкын нэгэдэл бэхижүүлхэ

ТАСС

Африкын нэгэдэлэй эмхиин (ОАЕ) гэшүүн оронуудай гүрэнүүдэй ба правительствануудай толгойлогшонорой ассамблей эндэ хүдэлмэрээ дүүргэбэ. Африкын бүхы оронуудай түлөөлэгшэдэй хабаадалгатай энэ уулзалгын үеэр колониальна ба расис ёһо гуримуудһаа Африкые эсэслэн сүлөөлхэ асуудалнуудые, империализмда ба шэнэ түхэлэй колониализмда эсэргүү, Африкын бэеэ даа-һан гүрэнүүдэй нэгэдэл бэхижүүлхэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байна.

ОАЕ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Дар-эс-Саламда болоһон онсо яаралтай сесси дээрэ абтаһан Урда Африка тухай декларацие гүрэнэй толгойлогшонор һайшаагаа. Сэрэгэй ябуулгануудые дары болюулжа, орон доторхи байдал гуримшуулан һайжаруулха талаар оршон байдалые шэнжэлжэ үзэхын тула ОАЕ-гэй тусхай делегаци Анголодо эльгээгдээ.

Араб арадуудта эсэргүүгээр Израилиин үүдхэдэг эзэрхэг түримхэй, хархис муухай политикые эрид буруушаажа байһанаа зүблөөндэ хабаадагшад тэмдэглэбэ.

ОАЕ-гэй шэнэ түрүүлэгшэ, Угандын президент Иди Амин ассамблейн хаалта дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Африкын бүхы арадуудай аша туһада гүрэнүүдэй толгойлогшонор аша үрэ ехэтэй хүдэлмэрилхээ гэжэ мэдүүлээ.

ХЕЛЬСИНКИ

Конференци зарлахаар хараалагдаа

ТАСС

Дж. Фордын, В. Жискар д'Эстэнэй, Г. Шмидтын, Г. Вильсонэй, мүн США-гай, Францийн, ФРГ-гэй, Англиин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй хабаадалгатайгаар эндэ үнгэргэгдэһэн уулзалгын үеэр экономическа ба финансын асуудалнуудаар конференци зарлаха тухай үгэеэ ойлголсоо. Конференциин хэдыдэ зарлагдаха байһаниинь тодорхойлогдоогүй, гэбэшье тэрэ байгша оной һүүл багта зарлагдажа магад гээд ФРГ-гэй правительствын тусхай түлөөлэгшэ мэдүүлбэ. США-гай, Францийн, ФРГ-гэй, Англиин, Японой делегацинууд конференциин хүдэлмэридэ хабаадаха юм. Эдэ оронуудай экспертнүүд зүблэхэ зүйлыень эртээнһээ бэлдэхэ байна.

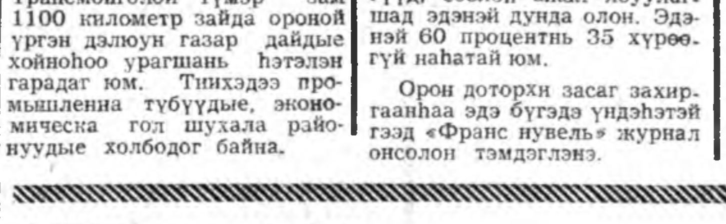

Һүүлэй хоёр һара соо Францийн таряашад хүдөө ажахын продуктнуудые худалдан абалгын сэн дээшэлүүлхэ эрилтэ табижа байнхай. Эдэнэр харгынуудые хаажа, баррикадануудые барижа, демонстраци, митингнүүдые эмхидхэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ницца хотын үйлсэдэ таряашадай демонстраци.

ТАСС-ай фотохронико.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Ульгэр жэшээгэй хүсэн» — түрүү бэшэг. «Тэжээл бэлэдхэлгын үедэ үдэр бүхэн үнэтэй» — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Суг хамта хүдэлхэдэ» — М. Бардаевагай статья. «Мүр мүрөө ниилүүлэн» — Г. Шелковниковой статья. Түрэл орон доторнай.

Гурбадахи хуудаһанда. «Үйлэдбэриингөө хүсые зүбөөр ашаглажа һуранабди» — В. Савиновагай статья. Шэнэ номууд. Уласхоорондын шэнжэлэл. Дэлхэйн оронуудай һонинууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Элдэб һонинууд.

«СПОРТЛОТОГОЙ, «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

«Спортлотогой» ба «Спортолото-2-ой» 28-дахи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени согсолбо.

«Спортлото»: Нэгэшье хүн зургаан номер таажа шадаагүй. Табан номер таагшад — 4694 түхэриг, дүрбэн номер тааһан хүнүүд—65 түхэриг, гурбан номер таагшад 4 түхэриг абаха.

«Спортлото-2»: Зургаан номер хэншье таажа шадаагүй. Табан номер таагшад—4585 түхэриг, дүрбэн номер тааһан хүнүүд— 58 түхэриг, гурбан номер таагшад 3 түхэриг абаха байна.

28-дахи тиражай шүүбэрие нөөсэлгын кассанууд 1975 оной августын 10-һаа сентябриин 10 болотор түлэхэ юм.

(ТАСС).

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — Концерт (үнгэтэ). 10.25 — Ги де Мопассан. «Рассказууд». 10.55 — Забһарлалга. 11.05 — Документальна фильмүүд харуулагдаха (үнгэтэ). 12.05 — Үхибүүдэй дуунай бүхэсоюзна түрүүшын һайндэртэ хабаадагшадай концерт (үнгэтэ). 12.35—«Таабаринууд ба тайлбаринууд» (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — «Ногоон үлгүүрнүүд» — уран һайханай фильм. 14.35 — Спортын һонин (үнгэтэ). 15.00 — «Давид Копперфильд» (2-дохи сери). 15.55 — Документальна фильм. 16.10 — Ирина Богачева дуулана (үнгэтэ). 16.40 — «Хүн ба хуули». 17.10 — «Артистын үдэр» — телевизионно фильм-концерт түрүүшынхеэ харуулагдаха (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — Забһарлалга.

Улаан-Үдэ. 19.10 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 19.30 — Шэнэ һонин. 19.35 — «Давид Копперфильд» (2-дохи сери). 20.30 — Документальна фильм. 20.45 — «Хани саан» гэжэ ансамбль дуулана. 21.50 — «Артистын үдэр» — фильм-концерт (үнгэтэ). 23.00 — «Шатарай һургуули». 23.30 — Сүүлшын һонин (үнгэтэ). 24.00 «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита» 19.10 — Спортын һонин (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 19.40 — Телевизионно һонин. 19.5[illegible] Декабристнуудай восстанинай болоһоор 150 жэлэй ойдо «Буряадай үргэн талаар...».

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефон

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, телефоны: приемная — 2-54-93, секретариат — 2-66-76, общественная приемная — 2-56-62.

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров Бур АССР Н-03591. Заказ №